

میلعلما وه

یونعم یونثم باتک تمظعو انلاوم عیشنت

تانااید

ی نار هط ی نیسد ن سحدمحم دیسد جاد الله تعیا
هرسد الله سّدق

1 «ی دِهَلَا مَمْنًا نَم مَامَا رِیغِبُ یَیَارُ وَ یَنید دَخْتَا نَم» : دو مرفه که دنکی م تیاور

حضرت فرمود: «منظور از این شخص گمراه در آیه مبارکه همان کسی است که رویه و دین خود را همان آراء و افکار خود قرار داده و از ائمه هدی پیروی نمی‌کند». و این همان جاهلیتی است که در روایات متواتره از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وارد شده است که:

2. **بِیْلَهَاجِ تَمیم تَمَامِ مَامَا فَرَعِی مَل و تَمَامِ نَم**

ی لَهَاجِ گَرَمِ مَوْهَفَمِ

یاج رایسب تلالاد و دافم رظنه طقن ز ا ما ، میدرک ت ح ب ل ا ص ف م تیاور نیا دنس رظنه طقن ز ا ما و ی تخدبب ز ا هجرد هجرد هچ رد تیلهاج مدرم و ، هچ ی نعی ی لهاج ن درم دید دیاب ل ا و ا . ت سا ق ب ق ح ت و ت ق د ت ن س و ن ا ر ق ز ا ل ا ع ف هچ ر گ ، ت سا مدرپس ن ا ج ن ا ن ا د ن ن ا م د ر ی م ب م ا م ا ن و د ب ه ک ی ص خ ش ه ک د ن ا ه د و ب ی ن و ب ز ق ب ط ا ر م ل ا س ا م ا ک ح ا و ، د ن ا د ی م ن د و خ ی ب ر م ا ر م ا م ا ن و چ ل ا ح ن ی ع ر د ی ل و ، د ن ک ی م ت ی ع ب ت م ر ک ا ر ی م غ ی ب ز ا م ل a س a ت ل م ا ب ، ت ی ل ه ا ج ل ه ا . ت س a ت ی ل ه ا ج ن ا م د ر م د ن n a م ه د ر و آ ی م ی ا ج ه ب د و خ ص ی خ ش ت و ه ق ی ل س ی ت ش ز و ا ه ت ب ک ز م ا م ت . د ن ر ا د ر ا ر ق ر گ ی د ک ی ز ا د ع ا ب ت م و ف ا ل ت خ م ب ط ق و د ر د ت د ا ع س و ت و ا ق ا ش ر ظ ن ه ط ق ن ن د ر ک ی ن ا ب ر ق ، ی ش ک م د آ : د و ب د و ج و م ا ه ن ا ر د ی ت د ی ق ع ی ا ه ی و ر ژ ک و ی ع ا م ت ج ا د س ا ف م و ی ق ل ا خ ل ن ا ذ ر و ا ه ع ط ق و ی د ز د ، ر م خ ب ر ش ، م ا ن گ ی ب م د ن ز ر ت خ د ن د و م ن ک م ا خ ر ی ز ، ت ب ر ب ا ر ی ر د ا ر د و خ ن ا و ج و ل ف ط ر ی ا س و ق ی م ع ی ت س ر پ ت ب و ک ر ش ، س ی م ا و ن ک ت ه و ا ن ز ، ف ع ا ض م و ی ل ع ا د د ه ب ا ب ر و ، ر ا م ق ، ق ی ر ط . ف ا ص ن a و ت ی م د ن ا د ق ف ، ی ت س ر پ ه د ا م ، ل د ت و ا س ق ، ی ح و ر د S a ف م

و ی س ا ن ش ا د خ ، ت ف ع و ا ی د ، ض ا م غ a و ر ا ث ی a ، ف ا ف و ا ف ص ، ت و ر م و م ح ر ی م ل a S a ت ی ب ی ر ت ر D a م a و ر ا ف ک ت ی ا د ه ی ا ر ب ی ر a ک ا د ف ، ی ع a م T a و ی D ر ف ق و ق د ظ ف د ، ی ض ا ر ت ی و ر ز a T a M a م ع ، ت ی D و ب ع ی ل ج ت و ، ر د ص ح ا ر ش ن a ، ن ی ق ی ل و ص د ، ل د ی ن ش و ر ، ن ا D ن م T S M و ا ر ق ف ه ب ن a S a و ی ز a و ن ی م ی ت ی ، ن ی ک ر ش م ا ر ن ا و ، ر و ذ ا ر ن ی a ، ل ه ج ت ل M a ر N a و M ل ع T L M a R T L M a N ی a ه ک ی ر و ط ه ب ، ب ل ق R D ه ی ه ل a ه ی ت و ک ل M a ر a و n a ی م D ی ق ت و ف ق و ت ا R N a ، ش ر پ و ن a ر ی ط a R N ی a ، ن a ص ق ت و D و م ج a R N a ، ل M a ک T و ی ق ر T a R N ی a ، T M ل ظ T a ک L M و L ن ا ض F م ه م N ی a و ، N a ن a ل ه ج ه ی ح a ن Z a ه T ش گ ر ی T خ ب T L M a N ی a ی ا R ی L ن ا ذ R N a م ه و . D R M ش N a و T D ی ج M a R ق a R N a M Z N a ا ذ L و . T S a ه D و ب N a ن a ح و ر و D و ج و R D ر و Z م ع S و M ل ع T L E ه B M L a S a T L M a ی a R B M L a S a R N a M Z N ی a و ، T S a ه D و M Z ی R a Z گ M a N T ی L ه a J a R N a M Z ه B

T ی L ه a J a R L ه a ، D n M a T B T M ب ط ق R D T R ض D N a T a M ی L ع T و M R k a R B م a ی ی a B ه ه ج a و M R T a R D N a M L S M ه B ل ه J a N a و N E a ا ذ L . D n T F R g R a R ق ی F n M ب ط ق N a R D ی ه L a T ی ا D ه a B ه ط ب a R ع ط ق و ا M N ه a R N a D Q F T L E ه B ، D ر a د ی M a و R ه ن a R B D ی ج M a R ق ه ک T S a ی R a J Z n a و R F n T R a ه ظ a و M a N ش D و N E L و T S N ی R T g R Z B ی a J a N ی a M a M T ه ک N a Z a ی ک a D ؛ T S a M a D a R a R Q N a N a ه M a N S a N a ش R D ی ل ی M a F M a D و F R E M ه k a R T ی L ه a J a N a و N E و L ه J a N a و N E ه k ی ی a J a R D و . T S a N a N a ی N D و ش خ B a D M a N g N ی R T g R Z B ل ه J a و ، ه D و B ل ه J a ی ش a D S a F M E M a J ی ن ا ه N T ه B D و خ N a و N E ی a و ، T S ی N R g D B ی E چ ی ه R k Z ه B J a T a M R g ی D ن ک ی M R k Z a R T ی L ه a J a R N a D n k D a Q T n a ی a M D ی Q E a ی ی R a k Z a D e a و خ ی M ی ن a ه Z D a T ه k ی ن a J a N a و ، D S a B ی M T ش Z N ی و a N E N a M a M T .

3. «ن و غ ی ب ی ل ه ج ل ا م ک ح ف ا» . D R a M ش ی M ی L ه a J a M D ی Q E a ی R a k «ا ی a ا ی ن M R D M ح k M ج a ه ل ی T R a ج S T ج و M ی ک N D» .

4. «ی ل ه ج ل ا N ط ق ح ل ا ر ی غ ل ل ه M ا B ن و ن ط ی» . «گ M a N م ی B R n D ب ه خ D a گ M a N B a ط L M a N D گ M a N M R D M ج a ه ل ی T» .

5. «ی ل ه ج ل ا M ی M D M ی M ح ل a M ه ب و ل ق ی ف ا و R F k N ی D l a L ع ج D ا» . «D R a N Z M a N ی ک ه ک F a R D R L خ و D ع ص ی T»

1. 160 ص ، 51 ج ، راونلأ ا ر ا ج

2. 17 ص ، 7 ج ، راونلأ ا ر ا ج .

3. 50 ه ی ا (5) ه D n M م ر و S .

4. 154 ه ی ا (3) N a R M E L a م ر و S .

5. 26 ه ی ا (48) ح ن ف م ر و S .

جاهلیت را راه دادند و از آن حمیت پیروی کردند». ¹ **بَن رُلْهَجْلًا اَهْيَا دُبْعَا** یعنی نور مُادَّ لَهَّ رِيغْفَا لُق (ای پیغمبر به این مردم مشرک بگو: آیا شما مرا امر می‌کنید که غیر از خدا را پرستش کنم؟ ای مردمان جاهل). ام ایاء: دنتفگ هک دوخ موق باوج رد ی سوم تر ضد ² **بَن رُلْهَجْلًا نَم نَوُكَا نَأ لِهَادُ دُوْعَا لَاق** «مشاب هدوبل ههجد مورگ زا هک ادخ هب مریبم مانپنم»: تفگ خساپ رد؟ می نفرگ از هتسا و هتیر خسد هب ار هدنز ماما تیعبت زا و دشاب دوخ ی اهش هاوخ و هقیلس قبط ش یاهر اک ماسا تلم رد ی صخش رگا و رسدوخ زین نیا دندوب ی اردوخ و رسدوخ اهنا؟ تیلهاجل ها مدرم اب دراد ی توافقت هچ، دنک ی چپیرس ماما اب ی عقاو طبر رگا. صوصخم ی لکش و تروصد هب زین نیا و صاخ ی لکش هب نأ، تسای اردوخ ی ناسفلیم و یوه تملظ هک، طبر مدع تقیقند نوچ؟ تروصد نیا و تروصد نأ نید توافقت هچ دشابند س پرگا، دوبر بمایپ اب طبر رثا رد دندومز ادیپن اناملسم هک ی و لأمک. تسای کی اجود ره رد تسای نیدب هک تسای تیلهاجل تقیقند نامه، دوبر نیدب زا تسای ماما اب طبر تروصد هب هک طبار نیا بمایپ زا ار لهاجل نامدرم گرم و ی گدنز، گرم و ی گدنز رد ماما نودب صخش اذل. تسای مدرک هولج تروصد ی توکلم راونا تاقارشا رثا رد و ی جراخت تیبرت و میلعت رثا رد ار ناسنا هک تسای ماما. دوبر دهاوخ اراد. دنکی ماریس و دهی م طبر ی یانشور و رون ادبم اب ار کیراتلد و دنکی م هدنز ی نطاب.

ادخ تفرعم همزلا تیلوا هب تفرعم

تر ضد زا اطع ن به تلمسز زا دوخ ل صتم دانسا اب تسای هشد تیاور ی کجارجک دنوا فلا زک باتک زا لاق ماسا هیلع قیاصد

قَلَّاصًا وَ رَّعًا وَ لَجَّ لِهَ دَمَحَلًا: لَاقَفْ هَبَاحِصَا يَ اِدْعُ مَوِيَّ تَاذ مَلَّاسَا هِيْلَعُ يَ اِدْعُ نَبْنُ يَسْحَلَا جَرَّخُ»
اَذَافُ، هُوَ فَرِعِيْلًا لَا دَابِعَلَا قَلَّاصًا - اللّهُ - اللّهُ نَأ سَأَنَلَا اَهْيَا اَي مَلَسُو هَلَاو هِيْلَعُ اللّهُ يَ لَصِ هَلُوسَر دَمَحُ يَ اِدْعُ
هَ اَوَس نَم دَابِع نَع هَتَدَابِعِب اَو نَعْتَسَا هُو دَبِع اَذَافُ، هُو دَبِع هُو فَرِع
لَاق؟ اللّهُ هُو فَرِعَم ام اللّهُ لُوسِر نَبَا اَي يَمَّا وَ تَنَأ يَ اَي: لَجَّ رُ لَاقَف
3» هَتَعَاظ مَهِيْلَعُ بَجِي يَ دَلَا مَهَمَامَا نَ اَمَز لَ كَلْ هَا هَفَرِعَم

هبطخ و دوخ باحصا رب هشد چراخ ماسا هیلع ادهشلا دیدت تر ضد ی زور: دندومرف تر ضد»
 مدرم یا: دندومرف ادخل و سر دمحم رب دورد و رَع و لَج دندوا دمدزا سپ و، دندومرف ی رصتخم ی تقو رد سپ؛ دنسانش ب ار وا مکنأ ی ارب رگم تسای هدیر فایز ار دوخ ناگندب، راکدورپ هک ادخ هب دنگوس زاینی ب دندومز ش تسرپ ار وا هک ی نامز و، دندیزی مرید و تدایع هب و دنتسرپی م ار وا دنتخانشر ار وا هک داب تیادف مردام و ردپ: تفگ ی مدرم. ادخ زاریغ ی سکره تدایع و ش تسرپ زا، و تدایع اب دنوشی م ناشماما ی نامز ره ل ها ی ناسانش و تفرعم: دومرف تر ضد؟ تسیچ ادخ تفرعم، ادخل و سر دنزرفی ا «دنکت عاظا و از نامز نأ رد تسای بجاو هک ار

هار نوچ تسای مدرمش ماما تفرعم نپع ار ادخ تفرعم تر ضد اجنیا رد هک دوشی م هظحلام ماما طسوت نید ماکحا ذخا و تیبرت و میلعت لاوا نوچ. تسای ماما تفرعم ادخ تفرعم ی ارب رصحنم نیار بانب، تسادخ تفرعم نیع تیناروند هب اهنا تفرعم و تسادخ مظعا مسا ماما ایناژ و، دریگی م تروصد دنتسین کی قتل باق و هدوبند ادج مه ز ا ادخ تفرعم و ماما تفرعم

ماسا هیلع اضر تر ضد زا ی طنزب زا ی سیع نیا زا ی ریمد دانسلاا برقا سا ساسا نیمه رب و ماسا هیلع رَفَعَج و بَا لَاق: لَاق: تسای تیاور

دَمَحَم لَ اَل اَوْتِيْلَفْ هِيْلَا اللّهُ رُظْنِي وَ اللّهُ يَ لَأ رُظْنِي يَ تَدَبَّ اَجِد اللّهُ نَبِي وَ هَنَبِي وَ نُكِي لَا نَأ هَرَس نَم»
4» اللّهُ يَ لَأ رُظْن وَ هِيْلَا اللّهُ رُظْن كَل لَنَك نَأ ك اَذَا هَنَاف، مَهْنَم مَامَلَا بَ مَتَا يَ وَ مَهْنَادَا نَم اَرَبْتِي وَ

¹ 64. هیا (39) رمز هروس.

² 67. هیا (2) هر قید هروس.

³ 18. ص 7 ج، راونلا راجب.

⁴ 17. ص 7 ج، راونلا راجب.

دوشی ملاحشوخ هکی سک: دندومرف ماسلا هیلع رقاب دمحم ماما تر ضد: هک دندومرف تر ضد»
 ،دنک رظنار وا ادخ و دنیب ار ادخ و ا هکی روطه دشبذی باجد چیه ادخ نیب و وانیب هک دراد تسود و
 ،دیامز یوریپ و هومذ اذتقا اهنأ ماما هب و دیوج یرازیب اهنأ ن انمشد زا و هتشاد تسود ار دمحملأ دیاب
 «.دسری م ادخ رادید و تاقلام ماقم هب و ا و دنکی م رظن و ا هب ادخ تر و صنیار د

تفرگ دهاوخن تر و ص ماما زا تیعبت ن ودب ادخ عاقل ماقم لاصا هک دوشی م هداقتسا تیاور نی ا زا
 رادید ماقم و لوصو زع هب ،دنرپسذ ش ماما مردرد مپلست رسات ،ش زع ماگرا ب ناگنخوس و ناقشع و
 مورحم عیشته ملاء زا کولس ودب رد هک نیقشع و نیکلاس زا یرایسب هک مینیبی م اذل .دش دنهاوخن لئاذ
 اهنأ رب بلطم رما تبقاع رد دناه درک کولس جاج و دانع ن ودب و هوب هقداص تیزی اراد نوچ دناه و ب
 ی م هبقت نامز رد هچرگا و ،دناه تشگ کاپن ایعیشد زا و فارتعا ار تیلو ماقم اهنأ ،تسا هدش فوشکم
 .تسا دوهشم ق ماقم هب ناشد اشرا اهنأ تا حیرصت زا ضعب هکلب ،تاراشا و تاملک زا یلو ،دناه تسیز

دیحوته هب لوصو و هدنز ماما زا تیعبت موزا

رهاظ و هدنز ماما هب تفرعم دیاب ناسنا :هکنا ادخل و سر زا مدر او تیاور رد ثحب زا رگید تهج
 رداق و ،هیلعف هقلطم تیلو بحاص و ریگتسد و م لعم ،هدنز ماما .دشاب مدرمنی لهادج گرم هب ات دنک ادیب
 نسد و تاروتسد زا یوریپ و ،تسا کلم ملاء رب رطیس م و ،ن مؤم ل د رد ی توکلم راونا مضافا رب
 و دیفم هدنز ماما زا تیبرت و م لعت و اگتا ن ودب دناه تفگ تاید دورب هکی ناماما ای ،اهنت مرکا لوسر
 هک ماسلا هیلع میهاربا تر ضد هکی تر و ص رد دشاب مرکا ربمغیب هب زاینه هچ لا و ،دوب دهاوخن مژم
 رگید الله لوسر زا دعبو !؟ دوزنی یوریپ و تاروتسد زا تسا نکم مدوب تعیرش بحاص و هتفر ایند زا
 درمن آ رگه !؟ دشاب ماسلا و قلاصل لضا هیلع نینمؤلاریما نیدحوملا ی لوم هدنز ماما هب ی زاینه هچ
 .میرادد ماما هب ی زاینه و مینکی م ل معن آ هب ام «تسا ی فاکام ی ار ب ادخ باتک» الله باتک انا فک :تفگذ
 تسا مدرم هکی ماما ای ربمیپ تاروتسد زا تعباتم .تسا طقاس ن فلها دزد رابتعا هجرد زا نخس نی ا
 دهاوخن ش سفد هکروطره هب و هدیدنسر ار اهنأ هک تسای صخش لایما و سفدی ا هتساوخن زا یوریپ
 .تسا ق د زا تیعبت اتقیق هدنز ماما زا تعباتم ی لو ،دیامنی م ل معن ادب س پس و دنکی م لیوات و ریسفت
 زا تلاسوت و تا عافتسا مامت تشگزاب اذل و ،تسا هدنز ماما رد ی حور تردق و تیلو مولع و
 دهاوخن هدنز و ی د ماما زال سوت و عافتسا هب ماسلا مهیلع نیرهاظ همنأ و ادخ ایلوا زا نیقن اب حاص
 ا.دش

تیب لها تیلو هر ابرد ضرافن با ملاک

رد ماسلا مهیلع دمحملأ عائف و داخا اب طا بتر ا رد دوز هیئات رد ی رسم ضرافن با لله اب فراء
 :دیامرفی م لاعتیم دنوادخ تا ذ

مُلْظًا وَهُوَ بِيحَالًا مَلْظٌ نَع كَالدَعْفِ *** اَهْجَزَمَ تَيْبِنًا وَ اَفْرَصَ اِهْبَ كَيْبَاءَ

دوشی م روطنیا تیبنیا ی نعم و ؛تسا ناهد با ی نعم هب عاظ محتف اب م لظ
 انا یح رگا و (ی رگید زیچ هب ن آ زا لزانت و زواجت مدع و) هبوجم سفن و تا ذ هب داب و تر ب
 طولخم ی رگد زیچ هب ار رود و درجم سفن و فرصت اذ ن آ و ی یامن ل زانت و ا سفن و تا ذ زا ی تساوخ
 هبوجم تا ذ ابار ن آ و ،نک زواجت و ا ناهد با هب طقف تر و صنیار د هک ش اب هجوت م ،نک جوزم و
 ؛گرزب تسای متسنیا هکی ی یامن هجوت ن آ ریغ ی زیچ هب ی و ناهد با زاریغ ادابم و !زیمایم م هر د
 .تسا متسن و م لظ هناگی هکلب

رد هکاریز .دنشایی م ماسلا مهیلع دمحملأ ،ب یحالا م لظ زا دارم :تسا هومرفی م ی ضاق مو حرم
 ی رگد زیچ ره هب ن آ زا لزانت مدع و تیدحا تا ذ رد قارغتسا و تسای ضحم دیحوته هب توعد تیبنیا
 ،ی کولس هعیدب میانکو ی نافر عی قار ربیعتنیا رد ماسلا مهیلع دمحملأ اما .ددرگ روست و دوش ضر ف هک

1. 33. ی لا 27 ص ،3 ج ،ی سانشد ماما .

نیرتر او گشود و نیرتش خب مارآ و نیرتن بیریش هک تسا هبوبحم ناهد بآ ی نعید بیحلا مُلظ هلمز نم هب رد تروصن یارد ؛تسین نآ تولاد هب زیچ چیه ،هتشدگ هبوبحم تاذ زا و ،تسا یزیچ ره زا زیچ رد هک زیمایدن انا اب و وج کسمت ملاسلا مهیلع دمحملآ هب طقف ،هقیقده تدهو نآ زا لزانت و تترک ماقم نانشیا دننام هب و ،رتش خبمارآ ی دوجوم نانا هب اثم هب توکلم و کلم زا دوجو ملاء تاشد زا کیچی هب .تسین یزیچ تیدحا تاذ هب تبیر قأ و تیتیا شرتسگ و تیلو معدت هج زا

س فذ و تاذ ی تسه رد کاکدنا و عانف و برق ظاحلزا هبوبحم ناهد بآ ندیشود و نابا ندیکم جزم تروص رد و ،دناسری م ار هبوبحم دوح اب داخا هک تسا یزیچ نیرتی وق و نیرتگزب ،هبوبحم لآ ،هینافرع معیدب مراعتسا و هبیشتنیا رد و .دنکی م تیاکد هبوبحم دوح زا ،رگید زیچ اب ی و طلخ و نانچ هلمسر لا و هلمسا لام تاذ نآ رد کاکدنا و عانف و تیدحا تاذ ترصد اب ار ملاسلا مهیلع دمحم زا دعب عاقب ماقم رد هک بیحلا مُلظ نیاربانب .تسین روصتم نآ زا برقا هک تسا مداد رارق دحاو و دحتم .دوبدهاوخ دمحملآ و تبترم ی متخ ترصد ترتع زاریغ ،تسا ی رورض کلاس یارب و مزلا عانف

تیلو نودب دیحوت هب لوصو عانتما

،هرا ما س فذ بناوشد زا صلخ و شغی و حیحص کولسوریس هک دیآی م تسدب لاوا اجنیا زا دنمرهد بجد فشک رد نانشیا هیلاج و هیلامجراونا زا و ،دناسری مهیبط ترتع هب ار کلاس مرخلاب اب و بآ شمان و هینکی ی تد و تسا هتشد ار تنسب هذم و دوب هماع زا املسم هک ضرافنیا و .دناسری م لزا هبوبحم ناهد بآ زا و باریس تیلو نیعم برش زا رمع رخا و راک نیایا رد ،تسا رمع صقد .تسا هدیگرگ باداشد و راشرسد

حیحص ریس و دیحوت ماقم هب لوصو ،دناهومرف هسفن الله س دق ی ضاق موحر م هکروطن نامه :اینانو بلطای یا نی ی لعا زا قده هب یافلخ و معیش ناماما تیلو نودب هماع زع تیدحا تاذ نافرعو الله ی لآ .تسا لاحه مهیلع الله تاولصد ار ذل و تبذ زا شانانزرف و

ییحم نوچمه ردقی لعا ی افرع زا رگید ی رایسب هرابرد و ،دوهمه ضرافنیا هرابرد رمانیا .تسا هدیسر ققت و توید هب مهلائما و یروباشین راطع نیدلا دیرف و ی مور دمحم لام و ،ی برع نیدلا

بهانم و نایدا رد کولس و ریس هرابرد ی ناربط هماع قیقته

هک تسا مولعم و .تسا دوجو و ققت و ی تسه لصا ی نعم هب اریز .تسا یکی جراخ رد قده و لیصا ریغ ی نعم هب هک تسا ل طاب ،نآ ل باقم رد و .تسا ل دبتی لا و ریغتیلا دوجوم و دوجو تقیقده .دشاب ی م مودعم و ققت م ریغ

ل لعا لعا و دوجولال صا و قناتقا هقیقده و ادخ یوسه بکولسوریس هدارا ،ملاء رد هکی دارفا مامت و سوجم و یراصن و دوهی زا ،ناملمس ریغ هچ و ناملمس هچ ،دنراد ار ی تسه یاهنتم و ی تسه ادبم و ،ملاسا رد هتداد بهانم عاونا و فانصا زا معیش ریغ ای و معیش هچ م هناملمس و ،سویسفنک و ادوبع بات :دنتسین جراخل اودو زا

الله ی لآ نیکناسه ماسقا

هکلب ؛دنیا مپی مزار برقتو صلاخا هار کولسوریس رد و ،دنتسین کاپ ناشتین رد هک نانا :لوا هب هار ی ط رد و ،دنسری مذ دوصقم هب ادبا مورگ نیا .دنوشی م کولس رد دراو هیناسفن ی عاود تهجد لیصحت ای و نطاوب و رنامض زا رابخ ای و تاناک داوم رد ریثا و سفن تیوقت ای و ی تمارک و فشک شوخ بسحر ب مادکره هفلتخم لحارم نیمه رد ناشنفد مرخلاب و ،دنزروی م تعانق اهلائما و ایمیک .دشاب ی م

تین نیا اب ار ی رگید ضرغ و ،تسا تقیقده هب لوصو طقف ناشدص هک دنتسه ی تعامج :مود وریو و معیش و نیلسملا و عاینلا متاخ ترصد عبات و ناملمس رگا تروصن یارد .دنزاسی مذ بوشم هار نیا رد ،دنشاب نیبرقما هتکنلام و الله تاولصل ضفا مهیلع نینموملار یما عایصولا دیس ترصد .دنتسه دورطم و ی فم قرط هقیقده و ،تسا رصحنم هار هکاریز .دنسری م دوصقم هب و دنوری م

ضرف بسحرب هكاريز .دوب دنهاوخن يعضتسم زامتد ،دنشابند معيشد ايو دنشابند ناملمس رگا و هنرگو ؛تسا هديسرني تبثم ياج هپ ناشقيقحت و ناشتسد عيشتد و ملاسا هرابرد و ،دنرادني شغ و يـلغ دش مولعم ناشلاد هك دنوشي م بوسحمل وا هورگ عزج

هك هينيوكت تيلاو نامه هار زا ،تاجرد و بتارمزا و ديامرفي ميريگتسد دنواذخ ار دارفانيا عانف و دندرگي م يـايربك ميرد و يـهلا مرحدرد دراو مرخلأاب و ،دهدي مروبع دنتسينع اعطم مه ناشدوخ دنيامني م ادبيار قـدتا ذرد

دارفانيا ؛تسا حيحصد و تعيرشد و ميقتسم وا هار و ،تسا دحاو قـد :هك ميتسناد نوچ و ديحوت تقيقد هب ،نآ تياهنرد ايو قيرطي طرد ناشدوخ ،دنرادني ضرمد و ضرغ هك فعضتسم نوذب ملاسا و ،تسالاحم ملاسا نوذب ديحوت هبل و صو هك اريز .دنيايي مرد و دنسري م عيشتد و ملاسا نتم تيلاو هك دنبايي مرد دوهشد و فشك روزابه هك دننانيا .درادني تقيقد و تسيند شيد يـ موهفم عيشتد هماقانا ايو ارب مهـل يلد ايو مسقر ازهرگا اذهلـف .تسا ديحوت قيرطو هار تيلاو و تـويز و ،تسا تـويز يـيصو و دركن نيـعم ايو ايفيلخ دوخ يـارب ربمغيـو ،دوبن اذخلوسر هفيلخ ملاسلا هيلع يـلـع هك دننك ارقياقد عيمج و اراذخ ،دوخ رباربرد هكنوچ ؛دننكلوبق دنناوت يـمذ و دننكي مذلوبق ،دادن رارق ارا دننكي مكاردا عامسلا و ربـخلاب هـنـنـايـعلا و دوهشلاب

دسرب ديحوت هب هك تسا روصتم ايا تروصن يارد ،تسا هتفاي اريز هـمـهـتـفاي اراذخ هك يـسك تسيندل وقعمرما ،رمانيا ؛دبايند دننا نيـع و تقيقد هك ارا تيلاو و تـويز و

تيدلها تيلاو ورگرد قـدتا ذـهـبل و صو

روطمه خير اوترد ناشمان هك . معيشد ريغن ناملمس يـافـرع ايو ملاسا ريغيـافـرع عيمج ،نـياربـاند تموكدهطساو هب طيحم تدعاسم مدع هطساو هب رملاا قـياغ ،دناهدوب معيشد و ناملمس نـطـايرد ايو .تسا نامتك مدع هطساو هب ارافرع زاناگرزب زارايسب هچ هك . ماعنلااك سـانـلا مـاوع و هرنـاج تاضق و اه زاربا زا .دناهدرك موكمن ديشكراد هب و دننازوسو بهند و تراغو لـتـقـه هب ،يـناهنـبـروما زاربا و رس درادني ضار ،تسا هدش فوشكـم بلطم شـدوخـرب هك يـلقـاع چيه اريز .دناهدومذ يـراددوخ تقيقد نيا دوصقم و دصقم هب ايو .دهدب رارق راوخي مدانـاگرگ و هـنـرد نـاگـس هـمعـط اراذخ و دنك اشفا ارا نـا هب ارا مدرم ،هدرك نو عرف اراذخ ،يـرما فشك ايو ،دنراد ارا لوصو و نـافـرع يـاعـدا و دناهديسرن دناهدناو خار فـدوخ هـدجـس

زيـد عيشت تقيقد نـتـفايرد نـامز رد و ،دندوب بهـذم يـسـرما عادتبا رد يـولـاثـما و نـيدـلايـيـحم دناهدوب هـيـقت هـب روجم

رد هك مهلاثما و راطع و «يـونـثم» بحاصـيـخلـب دمحم لام و ضرافنبا و يـبرع نـيدـلايـيـحم رد اريز ؛دناهدوب بهـذم يـسـدوخـرما يـادتبا رد كـشـن نوذب ،تسا طبض و تبـثـنـاشـلـاحـل اوـحا و مـجـارتـه و تـعـامـج مـاما و يـضـاق و يـتـفـم و مـكـاد و نـبـيا يـسـنـانـداخ و نـبـشـن يـسـر رهدش و بهـذم يـسـد تموكـد و هـدوب يـسـنـانـشـبـتـكـم و هـسـردـم .دنا هتفاي امد و وشن يـسـر ربهـبوركاخ و راطع و لـاقـب هـب دسرب اتـنـدوم تفـايـنـاشـيا رهدش مامتـرد معيشد باتك دلجـكي يـتـد و هـدوب هـمـاع باتكـزا و لمـنـاشـيا هـبـاتـك و هـنـاخـباتـك .تسا هدشيـمذ

نـاهـج هـب كـاپـبـاق و فـاصـنا هـديـد ايو ،دندز مدقـيـلـعت و ريسـهـار رد زور هـب زور نوچـيـلو اريـلـهاج تـيـمـد و بـصـعتـهـدرپ و ،دنتفايرد ارقياقد نادجولا و دوهشلاب مكمك ،دنتسيرگنـتـعـيرشـد قـياغ .دندش ملاسلا هيلع نينموملار يما هب تبـحم رد نايـعـيشـن نـيـودـفـزا و نـيـتـحـوم نـيـصـلـخـم زا و ،دنديرد ،دوبلـاحـم نـامز نـا رد اهنـا يـارب اهنـتـهـنـبـصـاغ يـافـلـخ ايو تـوادـع و ضـغـبـزاربا و معيشد مسا رملاا .تسا رارق نيا زا بلطم نيشن يـسـيـاهر و وشكـزا يـرايسـب رد دينبييـم امشـمـهـزورما

مولع و داهج شرتسگـلـحم و همطاف تيب و اللـوسـر هـنـاخ :هـنـيدـمـزا هـشوگـرـهـرد مـهـزورما نينموملار يما ايلعـنـا دهشـا :ديوگبـانـلعـنـا اذخ ايو دواذخ اريز سكرگا ،ملاسا مهيلع نينموملار يما

ی‌مذ و ،دنربیی م کزبید ی‌اربد ار ش‌تشوگ و ش‌نوخ فئاوط و لثابق و ،دنزیری م ار ش‌نوخ الله **لُو وَ** فیرعت و دیجمت هسئاع زا مامتت عاسد کیرگا ی‌لو ؛دننک ن‌فد ار ی‌و مکنأ آتد نامب ی‌قاب و اسج دنراذگ دننکی م اهلله و دنشاپی م لَفْذ و دنوشی م معج و رود - و ا مایس خیرات و موشق باوسن آ اب - دنک ارچ و نوچن و دب هک تسینب جاو امر ب ،دناه دروآ دوحب تکررد ن‌اگرزین یا هک ار هچنأ ،ن‌یاربان ب ی‌م تساتسرد هک ار هچنأ . مینک قیبطت هقد همنأ راتفگ و محیحصتتسد و لقع اب دیاب هکلب ،میریزب و ،مپیامنی مذلوبق دمأ رظن هب تسردان ی‌زیچ ن‌اشیاهباتک رد اناچا رگا و ،مینکی م هداقتسا و میریزب ن‌یا زا معیشبتکی ی‌تد بتک معمج رد امن دید و باد هکروطن نامه ؛مینکی م اهلثامأ و هیقتربل مد ار ن‌ا .¹ بتسارارق

تیلو هلسم رد ی‌نس و معیشی ساسا فالاتخا

رب یرگید ،دراذگب گنسد و کاخری زامن ی‌کی هک تسین ن‌یا رس رب ن‌نس و عیش ن‌بید فالاتخا معیش ن‌بیدحم و اهقن ن‌بیزابرید زا اوتف و مکررد فالاتخا و تسا ماکحار د فالاتخا اهنیا ؛هریغ و شرف معیشی اهقن زا ن‌اگرزبل اثما زا زین هفیاط قافتا و عامجا اب تفلخ می‌تد . بتسا فراعت م و یراج یرما و میجان و هقحم هقرف هب ن‌انأ باستنا تهج زا ی‌لکش مریغ و ی‌لد هملاع و ی‌لد ققم موحر م نوچ همنز ا هب تبسن دهتجم کیرد اوتف فالاتخا ی‌تد . بتسا هدر و ایند دوجو هب ملسا مهیلع تبیل ها بتکم هب تبسن یریغت و صیقنت هنوگچیه هلسم ن‌یا و . بتسا دهاشم و فراعت م و لوقعه لاماک یرما هفلتخم فرط زا و ،دشابیی م دودحم و صخش م ی‌هققع بانم فرط کیرزا هکارچ ؛دنکی مذلوا هیماما هققع ی‌اهه دیدب ساسا رب لثاسم کاردا و مهف و طابنتسا و جانتتسا تیفک و آار و راطنا فالاتخا رگید ی‌فالاتخا ن‌ینچ کیری ضنقم ،دیامنی م کیکشنت لباق ار هیقت شادرب هؤحن هک هتوافتم ی‌دابم و نوگانوگ ماقم رد هیقف هک ،یرفعج هققع ی‌گدنلاب و دشر و ی‌پایوپ و تاید زار و زمر تسا ن‌یا و . دود دهاوخ دود و دویق زا ی‌دد و دیق چیه هب قیضم و دودحم و ذیقم ار دوحی حو عبانم زا ی‌هلا ماکح طابنتسا سایق تامدقم بیترتد ار یرگید در فچیه ،میرشت یراجم و ی‌حو رداصم زاریغ و دنیبی مذلوا ربانعا و ملسا مهیلع قداص ماما ملاک تسا مهم هیقف ی‌اربد هچنأ . دنادی مذلوا ذفان و لیخد داهتجا ی‌دابم و زا ظفوفطف ار ی‌گنادواج و ؛رگید در ف هذ ،تسا همیقل موی ی‌لا دبو م تاید یراد هک تسا همنأ ریاس غلب ام غلب ولو یرگید صخش هذ ،دنادی م نیعماج مهیلع الله تاولصی حو عبانم ن‌ا

ش‌رگن ن‌ودب و تشذگی و هیارییی و دازا ،طابنتسا و عاتق ماقم رد دناوتی م هیقف ن‌یا ،یرآ ی‌ازغم و حخم هب ار دوح ،تارثک ملع تاسایر و تارابتعا و فراخر ظالح و ی‌ویند ی‌شیدنات حلصه ماکح ن‌ایب ماقم رد هیلها یربک تیلو ن‌ابحاص هیسدق تاحفن زا دادمتسا اب و ،دنادرگ کیدزن نیم عرش دیارب

و ی‌مسج روما معمج رب تیلو ن‌اوع هب تاما ماقم ش‌ریزب رس رب هتسد و ن‌یا ن‌بید فالاتخا و ،یسف و ی‌مسج دشر و تبیرت و ی‌نطاب و یرهاظ تموکد مامز ی‌دصد و ،ی‌ورخا و ی‌ویند ،ی‌حور هنینامط و ن‌انیمطا راد هب دوفو و ق‌د ترصد برق میرد و تیلعف بتارم زا هبترم ن‌یرخا هب لاصیا لوبقم ماقم ن‌یا میجان زا ارحنم زین مکن ن‌ایب هتبلها هک ؛یرهاظ ماکح ن‌ایب فرص هذ ،تسا رارق و هب ن‌دربی پ و ملسا مهیلع ماما ی‌عقاو تیعموم کاردا ش‌ریزب ن‌یا همنزلا و . سب و دود دهاوخ زجنم و ملاع رد ی‌هلا تیشم یراجا هؤحن و تاکلم و تافصد و تاییصوخذ و ماما تاناکما و ماما تادادعتسا . تسوا ذفان مکن هب ی‌هلا تیشم تیشمت و وای سده سفن هب دوجو

هعماج ترایز رد تیلو ن‌وشه هاگلزنم و فاصوا

میناوخی م عماج ترایز رد هچنانچ

ن‌دعم و ی‌حولا طبهه و مکنلاملا فلتخم و هئاسرلا عوضوم و هؤبئلا تبیلها ای مکیاع ملسا

¹ 352. ی‌لا 345 ص ،ن‌رجم حور .

می او بَجَعْتَهُ و دربی و رفتن در اردن از ناسنا تر ضد ن آ هرابرد و راعشا و ماسلا هیلع بلاطی با دراد.

1. عَجْدِي كَانَهُ اِيَجْزَنْ اَكْفَ *** يَجْدِلَا قَيْشَ يَذَلَا قِرْبِلَا تُلْقِدَقَ .
2. عُدُومَ كَضْرَابِنَ مُمَعَدَّ كَارَتَا *** مَلَلُ قَفَّي رَعْلَا تَجْنُ اِقْرَبَايَ .
3. مَعَبْتِي دَمْحَا وَ مَيْقَيْدِي سَيْعَا *** مَدَعْبُ وَ مَيْكَلَا نَارِ مَعْنَا كَيْفَا .
4. مَعْمَجَا سُدَقْمَلَا اَمْلَا وَ لِيْفَارَا *** سَا وَ لِيَاكِيْمَا وَ لِيْرِيْجَا كَيْفَلَايَ .
5. مَعْمَلِي وَ فُسْتَسِيْرِيْ نَاصِبَلَا يُوْذِلَا *** مُلَاجَلَا جَالِلَا اللهُ رُوْذَا كَيْفَلَايَ .
6. اَعَزَّ ذَلَا اَنْ يَطْبَلَا كَيْفَا يَتَجْمَلَا *** اِيْ صَوْلَا كَيْفَا يَضْتَرْمَلَا مَامِلَا كَيْفَا .

هک قرد یا: مدرک باطخ دیام دور فجنز داو رباهر با زا هکی قرد و هقعاص هب نینچن یا. 1»
گنج نادیم رد دارفا رسر هکی تسمی گزن و چمه و یفاکشی م ار بشدی هاید دوخ رونو و ناعمل اب
دیامی دورفت خاتب

2. رد ار ی تیصخش هچ هکی نادمی ایآ: وگب نآ هب دیسر فجنز داو و سیرغ نیمز رس هب رگا
؟ ی داد یاج دوخ نور د

3. رتلاب و ،حیسم سیع نآ زا سپ هکلب و ،تسا نارمع ندی سوم و ترد ناهنپ تیصخش نیا .
هتفرگ یاج و ترد هک تسا متاخر بمغیب

4. عمج و اسدقم دوجو رد هک دنابر قمه مکنلام مامت و لیفارسا و لیئاکیم و نیما لیئاربع هکلب .
دناهدومنزورب و روهظ و هتسگ

5. و تریصب نباحصی اری و هدیزگن کسم و ترد هک تسا راگدرو ریتمظع و لاجرون هکلب .
دیامنی منشور و هدمون هولج کاردا

6. بتسا یبتجم هک اذخلوسر ی صوتسا و ترد .تسا یضترم هکی یاوشیپ و ماما بتسا و ترد .
،مء تددشزا و تء ایء ایء ؛ **عَزَّ ذَلَا اَنْ يَطْبَلَا تَنَا اِيْ اِيء** : دومرف و اذخلوسر هکی صخش بتسا و ترد
» .بتسا هتسگ مکترسدی ولجیوم و هشد هدماربت مکشد

و ی صوتسا یء ، یضترم یاوشیپ و ماما نآ هک دنکی محیرصت راعشا نیا رد و دینیب
،دنکی مذتیافک عیشت تو بتردی لوت فرص دیوگب یسکرگا لاد! دشابی مترضدن آ هدیگر بنیشناج
- دشاب ققم زین ماسلا مهیلع تبیلها اب نضر اعم و نانمشد و یهلا نانمشد و ادعا زا یربت دیاب هکلب
- بتسا نینچن یا عقاو و قد هکروطن امه

عیشیت بتکم رد یربت و لوت تقیق

دیامرفی م هفیرش میا رد

مُهْمَعَانِبَا وَ اَمْهَعَابَا اَوْنَاكَ وَّلُوْهُ لُوْسِرُوْ لَلَّهَ اَدَا دَنَمَنْ وُدَاوِيْ رَخَلَا مَوِيْلَاوْ لَلَّهَابِ نَوْنُوْمُوْ اَمُوَقْ دَجَدَ اَلْ
اَهْتَحَدَنْ مِيْرَجَدَنْ تَجْمَهْلُخْدِيُوْ هَتْمَ حُوْرَبْ مَهْدِيَاوْ نَمِيْلَاوْ مَهْبُوْلُقْ فِيْ بَنَكْ كَلْبُوْا مَهْتَرِيْشَعْ وَ اَمْهَوَاخِ وَ اَمْهَوَاخِ وَ اَمْهَوَاخِ
2. بِنُوْحَلْقَمَلَا مَهْلَهْ اَلْ بَزْدَنْ اَلَا لَلَّهَ اَبَزْدْ كَلْبُوْا هَذَا اَوْضُرُوْ مَهْدَعْ لَلَّهَ اِيْضُرْ اِهْيَفَنْ يَدْلُخْ رَهْلَا

،دشاب هتشدان نیسپزاب زور و اذ هب نامیا هک ار یدرف تفای یهاوخ ماگچیه و ت ر بمایه ی
طابتر و هوارم و تبجم حرط دنا هتخادرپ زیتسو ی نمشد هب و لوسر و اذ اب هکی دارفا ای هکی لاحرد
ی دارفا نانیا .دشابن اشناشیوخ و موق و ناشنار دارب این اشنادنزر فاین ناشنار دپن انا هچرگ ،تسا هتخادنا
اب ار نانا و تسا هدمون کد و تبث اهنأ لدر رد ار تفرعم رونو و نامیا تقیق لاعم ی اذ هک دنتسه
و هتخاس هداما ناشیا یارب ناور یاهرهذ اب نیرب تشهد و ،دیامنی م دادما دوخ بناج زا یسددق تاحفد
؛ دندونش اذ زا زین اهنأ و یضار ناشیا زا اذ .تشاد دنهاوخ ی مئاد ی اوأم و رقتسم اهنأ رد نانا

1. 136 ص ، هراتخما تهورلا .

2. 22.2 میا (58) مئاداجملا مروس .

ہک ت سا ل اعتمہ ی اذخ ہب بستنم ہورگ و بزح نیا طقف ہک دینادب و ، راگدرورپ ہورگ و بزح دنان انیا
»دش دھاوخ راگنسر

و ی لوتلوا :ہید اقتعا لوصا ز ا لصا ود نیا ی واد دیاب حیحص د اقتعا و ی عقاو نیدتہ تبتلا دص و
لاوم فصو رد ی راعشا نینچکی ی لوتہ میحان رد ہک دیدحالی بان یا دننام ی در فرگا اما ؛ دشاب ی ربتہ مود
مروا رمع و رکبوا ہر ابرد زیم اوجہ ی نانخس ی ربتہ میحان رد و ، دیارسیہ ماسلا ہیلع نینمؤلاریم
رہار رارفہناحضتقم و داتسرف دوهیہ گنج ہب ار نا نا اذخ لوسر ربیخ گنج رد ہک ی ماگنہ) ت سا
(دنداد حیجرتہ رارقہ

1 ابو ضخم د خلا م عان م امہ ن اذ و *** ب ضاخ ج رخ ا ر ض د م امہ ر ض د ا
ن انز دننام ہکنیا ای و ، ن دیود ماگنہ رن غرم رتشد رارف ای ت سا رتدیدش و رتی وقو د نیا رارف ایآ»
»دنیا س ان تو و مدرورپزان

! درک ی فن و درط ماسلا ہیلع نینمؤلاریم تیلو ہب ن بدقتعم ہرمز ز ا ر وا دیاب ایآ
قدص ل صا رد ماسلا مہیلع تیبیل ہا ن انمشد ز ا ت نار ب راہظا و ی ربتہ ہلئسم دشاب رارقہ رگا
نیلحتنم ز ا بلاغ ہک دومن نا عذا دیاب سپ ، دشاب لیخند ن آ ی فرع و ح لطمہ ی انعم نامہ ہب عیشت ناوئع
ق ا د ص م و ناوئع نیا بتحت رد ص اخشا ز ا ی کدنا طقف و دنشاب ی منہ عیش مسا نیا قیداصم و ناوئع نیا ہب
بتفرگ دنھاوخ رارقہ و

دندومرفن ل امجن اوفص ہب ماسلا ہیلع ق داصد ماما رگم
ی راد تسود وت ایآ و ؟ ی داد ہیارک جہ ہب رفسد ی ارب (دیشر لا نوراہ) درم نیا ہب ار ت نار تشد ارچ
2؟ دز اد رپد ار ت نار تشد ہیارک ت رجا ات ددرگرب ت ماسل ہب ہکم رفسد ز ا و دنامب مدنز وا ہک
اب طابترا و ، دنشاب ہتشاد ہجوتہ لاماک ہتکن نیا ہب ہک دننامی م ی قانہ ی عیش ز ا ر فن دنچ دینیبیل ل ا ہ
و دننامی ی قلتہ ماسلا ہیلع ماما ص خشا ہب ت مو ص خ و ی نمشد ار ماسلا مہیلع تیبیل ہا نیدناعم و ن انمشد
تفگ دیاب اجنیا رد ؟ دننک ز ارتحان آ ز ا

3 دنریگ ت سہ ہچنآ ر ہر ہش رد *** دنریگ تسم ہک دوش م کد رگ
ز ا ، ماما ایآ ؟ میبامنی منہ دہاشم تاقبظ ز ا ہبطاقن ایم رد روفو ہب ار ہلئسم نیا امہ زورما رگم و
ت سا دوشخ ن آ ہب تبسن و ی ضار ہلئسم نیا

ت ساسیہ ز ا نید ی یادج ہلئسم ی سررب

ی راییسب د ا ق ت عا ہتشنگ نامز رد : ہک ت سا نیا دوب ہدشن آ ہب ی امر اشا ا لابقہ ہچنانچہ ی ساسا ہتکنہ اما و
ت مو ک د و ت ف ل ا خ ہلئسم نید تئیو د و ل ا ص ف ن ا ر ب ، ن ی م ل س م ہب ط ا ق ز ا ت یر ت ک ا ت ف گ دیاب ہک ل ب دار ف ا ز ا
م ر ی ر ہو ب ا م ل ا ک ن و چ م ہ و ، ت ش ا د ر ا ر ق ی ع ر ش و ی ن ط ا ب ر و م ا ی د ص ت و ی ر ا د ہ د ع و ت م ا م ا ن ی ب و ی ر ہ ا ظ
و ت م و ک د ہلئسم اب مدرم 4 «دیامنی م رتذیلہ ہیواعم شہیپ ی اذغ و رتار اوگی ل ع اب زامنہ» : ت فگی ہک
ی ا ف ل خ ہب ا ع ق ا و ہ ک ن ی ا ہ ن ، د ن د و ب ت س ا ی س و ن ی د ن ی ب ی ی ا د ج ہ ب ل ن ا ق و ، د ن د و م ن ی م د ر و خ ر ب ر و ط ن ی ا ت ف ل ا خ
ن و چ م ہ ی د ن م ش ن ا د ، ر م ع و ر ک ب و ب ا ی ر ہ ا ظ ت ف ل ا خ ہ ب ل و ق د و ج و ا ب ہ ک ن ی ا ہ چ ؛ د ن ش ا ب ہ ت ش ا د ی د ا ق ت عا ہ ت ل ا ث
ع ج ا ر ش ی و خ ہ د ی ق ع ن ا ی ب م ا ق م ر د ا م ا و ! د ر ا د ی م ا و ر ا ہ ن ا ہ ب ت ب س ن ی ی ا ہ ہ ی ر خ س و ا ہ و ج ہ ہ چ د ی د ح ل ی ب ا ن ب ا
ن ی ا و د ن ک ی م د ا ی ت ر ض د ن آ ز ا ع و ش خ و ع و ض م ا ق م ر د ہ ن و گ چ م ا س ل ا ہ ی ل ع ن ی ن م ؤ ل ا ر ی م ل ا و م ہ ب
ت س ا د و ج و م و ا ہ غ ل ا ب ل ا ج ہ ن ح ر ش ی ا ج ی ا ج ر د ب ل ط م

طسوتہ تیلو و ماقم رد ماسلا ہیلع نینمؤلاریم باصتنا ہک دنکی م نامگ ص اخشا ز ا ی راییسب
تیبیرتہ و میعرشہ ماکحا و فراعم بسک و داشرا ماقم ہب افرصد ملس و ہلا و ہیلع اللہ ی لصد مرکا لوسر

1. 92 ص ، قرأت خلا تہ صو ر ل ا .

2. 440 ص ، ی شک ، ل اجر ل ا تفرعم رایتخا .

3. 1289 ص ، 3 ج ، اذخہد ، م ک د و ل اثما .

4. 56 ص ، تریرہوبأ قریضما خیش .

باختنا می‌تواند تارایتخا و یرهاظ ماکحا یار جا ماقم رد اما و ،دوشی م رصحنه ی ناحور و یونعم بناج زا باصنتا اُطساو به بند ،دوبدهاوخ مدرم زا اُتَماع تسد به ی عامتجا نیناوقه یرجم اُفیلخو مکاد دنشاب می دقتم نآ به زیند معیشد یاملع زا یرایسب ی تد هزورما هک یزیچ نامه ؛ راگدرورپ

تسایس زانید ییادج تایتا ل لادتسا دق

ی لو ،دوبدهاوخ و تسین املوبق و شریذپ دروم هجوچیبه به هچرگ تسایس زانید ییادج اُلتسم نیا رب¹ اُمُهَیَّی لِرُوشِد مَهْرُ مَأُو (مفیرش میا به و دنتسه اجرپا و دقتمع باطم نیا به دارفا زا یرایسب می مغلابلا جهن رد هک ماسلا هیلع نینموملاریم تارابعه زا یضعب به ای و ؛دنیا منی م ل لادتسا اُلتسم دیامرف

اَهْلَهُا نَكَلُو ،لَّیْبِسَ كَلْنَدُ ی لآ اَمَف ،س اَنَلَا اُتَماع اَهْرَضْحِی ی تَد دُقَعْتَلَا اُتَماملَا تَنَاك نَلَا ی رَمَعَط و رَاتْحِی نَ اُ بِنَاغَلَا لا و عَجْرِی نَ اُ دِهائِشَلَا س یَا مَد ؛ اِهْنَد بَاغ نَم ی اَع نَ و مَكْحِی

ی اَدع ندومذ تعبیر رگید ،دندرک تعبیر و ا ینکسد دلبر رد مکاد ابدق و ل دلها مکنیا زا سپ» ی مامتو دراندی موزل ،تسین کمم نانا به نداد علاطا و دنکی می گذنر رهشن اُ زا ج راخررد هک مه ی دارفا .تسا دراو و مکاد نیناغ رب نیرضاد مکد و ،دنشاب نیرضاد مکد میلست دیاب نانا «.دنتکشد ار دودت تعبیر و دندرک تعبیر زا تسد دنناوتی مزرگید ،دناهدرک تعبیر و دندهاش هک

دیامرف می ترضد رگید ی ترابع رد

نَ اُ دِهائِشَلَا نَكِی مَف ،هیلَع مَهو عِیَاب اَم ی اَع نَ اَمُء و رَمَع و رِکَبِیَا اُو عِیَاب نَ یَدَلَا مَوْقَلَا ی نَعِیَاب اُنَا هُو مَس و لُجْر ی اَع اُو عَمْتِجَا نَبَف ،رِاصَنَلَا و نَ بِرِجَاهِمَلَا ی رُوشَلَا اَمِنَا و ؛ دُرِی نَ اُ بِنَاغَلَا لا و رَاتْحِی ی ضِر لَّه كَلْنَد نَاك اَمَامَا

دیامرف می - اُتَعَلَلَا هیلع - هیواعم به ترضد

«بدان که حقاً همان افرادی که با خلفای ثلاثه قبل از من بیعت کردند، همانها با من بیعت نمودند و به همان عهد و میثاقی که با آنان داشتند با من نیز دارند؛ در این صورت دیگر افراد حاضر نمی‌توانند شخص دیگری را انتخاب کنند و یا غائبین، این مسئله را انکار و نفی کنند. و بهدرستی که حق شوری از آن مهاجرین و انصار می‌باشد، (نه آنهایی که به‌دور از بلاد اسلامی تازه به اسلام گراییده شدند و هنوز چیزی از اسلام و مبانی و معتقدات آن نمی‌دانند).

اوشیپ و ماما ناونع به ار وا و دندومذ ادیبی اُر و رظن تدحو ی صخش رب دارفا نیا رگا سپ

«دوبدهاوخ یضرم و یضمم زینی لاعتی اذخ بناج زا باختنا نیا ،دندیزگرد

رپهر باختنا یارپ نینموملاریم دارم

رد راصنا و نیرجاهم بناج زا ار یدرف باختنا ماسلا هیلع نینموملاریم دینییب !دینک تقد بوخ رایسب باطم اجنیا رد هچرگ و .دنادی م راگدرورپ ی دوشخ و یهلا یاضر دروم ،اهنا عامتجا تروص بختتم و مژنم دارفا و دق و دلها عامتجا نامه هک ،ن اُحیحصت تروص به ار ترابع نیا دیاب و تسا لوقع و تسای صخش یاهضغی و تد زا رود به اهنا ملاک و دناتلم هوجو و هفیاط سوئر هک هعمماج زا رگا هک دومذلد ،دنشاب می تسا هدیسن لاطب و تحصن پیزیمت و حلاص و دشر زا ی اهبترم به اهنا نامه به ار ترابع نیا صاخشا زا یلیخی لو ؛دوشی م هدیزگرد موصعم ماما اعطق دوش معقاو عامتجا نیا دنیا منی م لمد نآ دنسپفرع و یودب و یماع یانعم

رد تقو عجارم زا یکی دیدزاب تهج - هیلع الله ن اوضر - دلاو موحرمت تیمرد یزور مراد دای به زینع جرم نآ ناگتسب زا هک املع نایاقاً زا یکی سلجم نآ رد .میدوب متقر ناشیا لزنم به مقس دقم رهش سلجم رد راضد زا و ،تئارق ار هیواعم به ماسلا هیلع نینموملاریم اُماند زا هر قف نیمه دشابی م نآ رد دارفا ی مامت مراد رطاخ به هک اجنآ ات .دومذ ار لاکشا و املضعم نیا لد یارپ خسپا تساوخرد

¹ 38. میا (42) یروشلا روس .

² 86. ص 2، ج ،(مدبع) اُغلابلا جهن .

³ 7. ص 3، ج ،نامه .

دشند لحو لاکشا تر و صده پروطن پیمه هلمئسم و دزهدب صخشدن آهه ی اهدنک عناقخ ساپ دنتسناوتد س لجم دنامه ی قاب

ی لو - تشنگ لایارد هکروطن امه - تساحضاو و نشور رایسب ام ی ارب بلطم نیا باوج هچرگ ماسلا مهیلع نیموصعم همنآ ی اهرادرک و اهراتفر زا ی ضعب ای و اهریبعت هنوگن پیمه ار دارفا زا ی رایسب رما عقاو و تقیقند نآ هب دنهتسناوتد و تسامتخادنا مابتشا هب دوخ نامز ملظ مآکد و روج ی افلخ اب هکس اب عینی ند و تمیمی ند مآکد و افلخ اب ماسلا مهیلع همنآ زا ی رایسب راتفر نینچمه . دنایمان ادیبی سرتسد حضاو لاماک هلمئسم نیا ، تسیند مولعم س که همه ی ارب ی لو تساهدوب نانا زا فوخ و هیقت ماقم رد هچرگ دشاب هدوب نشور و

و ماسلا مهیلع رفعج ند ی سوم ماما زا هک روج ی افلخ هب تبسن «ن ینموملار یما» زا ربیعت لاثم ی سوم ند ی لع نسحلاوبا ماما زا ای و ، دیشتر لا نوراه و ی قیناود روصنم دروم رد ناشراوگرزب رد پ ای ناهذا رد ار مهیش نیا تسانکم ، تساهدشرداص - هیلع الله تعالی - نومأم هب عجار ماسلا مهیلع اضتر لا هک مه اهر دقن آ دوخ نامز ی افلخ اب ماسلا مهیلع همنآ طابتر ا فوحن و تیفیک هک دروا دوجو هب ی عمج ظافلا باختنا و ربیعت رد هک ی تئدش و تددن نیا و ، تساهدوب دنتسه دقتعم نادب مزورما معیشت عامج¹ . تسامتشادند دوجو نامز نآ رد تسال وادتم بصاغ مآکد و افلخ هب تبسن معیشت مدرم

تفلاخ نبیصاغ هب ی نموملاریما ی اهاکمک لیلد

تکرشد و دوخ نامز ی افلخ اب ماسلا مهیلع نینموملاریما طابتر ا تیفیک هک دندقتعم ی رایسب مزورما زا تفلاخ بصغ خپرات لوط رد هک ی تروشم و یرکفی اهاستدعاسم و کمک و ناشیا ت عامجزا مژد عافد و ، هثلاث ی افلخ همناملاظ و هرتاج تفلاخ ماگتسد ی اهازاینه هب خساپ و ، تساهدما لمع هب ترصد نآ حیحصد ریسمن داختر ا رد هناقشم حیاصد هئارا و ، یرورض و ساسد عقاوم رد ماسلا یوربا و تیشید زا تیاکد ، هریغ و ی جراخلود اب ماسلا مایس ی اهاگنج و ، ی عامتجا و ی ساسید هدیچیپ و بعصد دروم رد دشابی م ماسلا مهیلع همنآ نامز رب مکاد تانایرچ هب تبسن کدنا رایسب ولو تیاضر عون ک ی زا

و ماسلا ی داقتعا و ی خیراتی نایم و نیز او مامت اب و طلع دصرد دص هچرگ ش رگد و هدیقع نیا ی هلا ی ایلوا نیا تدعاسم و یراکمه و ، دشابی می عطقتینونید و ی لکد اضا تر د ، ی لقع ی نایم اب نینچمه اشنم و ، تسناد نانا دوجو رد تفوطع و راثیا و تریغ و تیمد حور ققت ساسا رب طقفو طقف دیاب ار راگدرورپ تاذ رد یانفو دیحوت ملعارد نار اوگرزب نآ تاذ کاکدنا رد دیاب ار رادرک و لامعا هنوگنیا تلیخت و ماهوا ملاوعزا جورخ و ایند ملعارتارکن ول و گنر و ی تسه بناوشد همنه زا ندما نورید و تقیقند هب ققت و تینانا و رورغ ملع ی اهاستسب و دز و ی ناسفد بناوشد و تارابتعا و ملطاب عاوها و هسدقم س و فز رد هیهلا هیلک تافصد و عامسا ی لجت و روهظ هجیتتد و ، ق لطم و صلاخ و فرصد دیحوت نیز او م و ی نایم هب خسار ی داقتعا و نامیا نانچنآ هک ی دارفا ی ارب ل ادره هب ی لو ؛ دومند و جتسج نانا دروآی م مهارف ار ثحب و ل اؤس ی اجد دنرادن همنقتم هلا یورزا

تفلاخ بصاغ ی افلخ هرابرد ی لع ند دیز بانج ملاکی سررب

بانج زا هرابنیا رد ار ی بلطم 109 محفص ، 4 دلج ، ماسلا رهظ باتک رد ی رسم نیما دمحا ار - هیلع الله ن اوضر - دلوا موحر م همجرت ندع ام و ، دنکی م لقت ماسلا مهیلع نیسحلا ند ی لع ند دیز : مینکی م لقت اجنیا رد دناهدروا ی سانشد ماما هدرناپ دلج رد 276 محفص ی قروا پارد هک رد : هک تسا نآ ضفاور و هلمز تعم نایم تاموصخ و تا عازانم نیرتدیشد زا و : دیوگ نیما دمحا تعبیر رب نار فرارصا و ، دنایمان تعبیدی و ابات دندما ی لع ند دیز دزد ی ریتک ت عامج هک تسا تیاور ی ضعب ، دیامند راکشا ار دوخ تراما رما هک دش هداما دیز نوچ . دنهتشدان اورمی ند اب هبراحم و وا اب

¹ ، 3 ج ، نازیملا ؛ 370 - 301 ص ، 17 و 16 ج ، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر بولطم نیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج . 63 - 61 تیا لیدنار معلأ هروسد ریسفت

تسیچ رمع و رکبویا هب عجار و تئیرظن: دنتفگ و اهد و دندما و ا دزدن معیشی سؤر زا
 نانا زا هک مدینشن متییل ها زا ی دحا زانم. دهد رارقن ارفع دروم و دنکن اشتمحر ادخ: بتفگ دیز
 هک تسا ن آنم راتفگن یرتدیدشو، ار ریخرگم دنیوگی من اهنأ هرابرد و دیوج یرازیب
 اورناتسا موقلأ ن ا و، ن یعمجا س انلا ن م لئسو و (هلا و) هیلع الله ی لص الله و سر ناطلسب قحأ ا نك انا
 و باتکلب اولمع و س انلا ی ف اولدعف اولو دق. ارفک مهی ا ندنع ککلد غلید م. و هذع ا نوعد و انیلع
 «، یئسلا

ن ا و. میتسه رتر او از سد لئسو و هلا و هیلع الله ی لص ادخل و سر تیلو و ترا ما هب مدرم همهر ا ام»
 رفک بجومرمانیا ام دزدرد و. دندرک عنم نامقد زا ار ام و دنتشاد مدقم ام ربار دوزخ مورگ
 دندرک راتفر تلادع هب مدرم نابمرد و، دندش رادهدهع ار مدرم تیلو قیقحت هب. ددرگی من ناشیا
 «دندومزل مع تئسو و باتک هب و

اهنا هب دیز. دندرک درط ار وا و دنتسکش ار ش تعیب اذهلف، دویب و کین نانا ی ارب دیز ی ا هخ ساپ نیا
 ی دنمز اینی ا هت عاس ن یرتدیدش هک تیعموم نیا رد ایأ» «!؟ عاجلا تا عاس دشا ی فی نو متضفر»: بتفگ
 «!؟ دینکی م درط ار ما مش، تسا

تسا ی ا هیدن سپاند مان هک هضفار هب نانا ی هاگ و. دنتشگ موسوم ضفاور هب مورگن آ دعب هب ن آن زا
 دنوشی م موسوم

و رتشیب ن اشولغ نانا زا ی ضعب، ضفاور زاریغ دنشابی م دوجوم ی فنواط نایعیش نابمرد و
 هک دنتسه ی یاهنا، یرتل دتعم نینچم ه. دنتسه ی دیز اهنأ یرتل دتعم زا و. بتسا رتشیب ن اشلادعا ی ضعب
 نیا دمحا ملاکی هینتا. - دناهدومز مع مجار ل ازتعا بهزم و معیش بهزم نابم

مدع و ن یخیش رب دیز م حرت زا ن یخرو ملا ضعباً اعبت تسا هداد تبسندیز هب هک ار هچنأ: لوقا و
 تیبلا لها و معیش بهزم حیر صد فلاخ، ناشیا زل ضفا دوجو اب اهنأ تاما زا و د ن آن زا تئارب
 رد تسال متحم و. دشاب فلاخرپ دناوتی من ماگچیه تسا تییل لها مدرورپ تسد هک مه دیز و. دشابی م
 هیکت و مایق نامز رد: دنا هتفگی ی ضعب هکنیا و. دشاب هدر داصد هیقت یور زا و ملاک، گنج هکرمع ن آن
 لباقم رد هذتسا هدوب ناورمی نربار بررد ی و مایق: هک تسا ن آن شخساپ، تسین هیقت ی ا ج ریشمش هب
 رد نانا زا فرص ی ریت و راکنا و، دناهدوب ن یخیش ی لوت ی ارادش نایه ا پس زا یرایسب اسبه چ و. ن یخیش
 هیلع ی لاعت الله ناوضر، دلاو موحرم ملاکی هینتا. بتسا هدوب رود طایتحا و لقع زا س ا س د تیعموم ن آن

دلاو موحرم ملاک: هک تسا ن آن رب دافتعا ار (ی نار هظن سحم دیدس الله قیا) روطس ررقم ریقد اما و
 لباقریغ و ریذیانراکنا و ن قتم ل صا، ن یخیش تموکد و تفلاخ زا ی ریت هکنیا رد. - سفن الله سدق -
 و ل مات ی ارب ی دروم و راکنا ی ا ج چیه، تسا تییل لها قد بتکم و عیش بهزم رد مهیش و هشدخ
 هجوم رظن هب زیدتسا هدر داصد هیقت یور زا ی لعد ن دیز بانج ملاک لامتحم هکنیا و؛ تسین کی کشت
 و انعم نیمه هب تسین مولعم ی رسم نیا دمحا لثم ی دارفا ی ارب هلئسم نیا اما. دیامنمی ل وبق لباق و
 ی نب ی تد و ن سحلا ی نب زان ییولع زا یرایسب هکنیا هب هجوتاب صوصخ هب. دوش هجوت و ریسفت، دافم
 اسبه چ زید اقلخ بناج زا و دنا هتشداد هوارم و طایترا دوزخ نامز ماکد و اقلخ اب ملاسلا مهیلع ن یسحلا
 مهیش نیا هب ن دیشخب توفق بجوم هلئسم نیا و دندشی م زید هرواشم ای و ترازو ای و تموکد ی دصتم
 ی من هدید روج و ملظ ی اقلخ طسوترما ی دصت هب تبسند ی تیاسدن اندچ ن ییولع بناج زا ایوگ هک تسا
 دهج و رتشیب ی عسد تسیابی م دروم نیا رد دوزخ بتکم و مارم تابثا ی ارب معیش ن یاربان؛ تسا هدر
 ی ا ههشیدنا و اار آ مداشت و رازراک هصرع و نادیم هب ار ی ا معطاق و هنقتم هلا و دیامنب یرتع ساو
 هب نیبستتم زا یرایسب زا حوضو هب ار باطم نیا ام هزورما هچنانچ؛ دروایب هنیمن نیا رد نوگانوگ
 مینکی م دهاشتم ی عیش هعماج هجوم دارفا ای و ملاسلا مهیلع تییل لها بتکم

تییل لها بتکم و معیش رد هبناج ل صا

اب معیش و، وزارت زا هفک کی رد ار همام بتکم هب نیبستتم زا دارفا هممه دیان ل صا نیا یور
 غیلص حفو و جتسج نانا نابمرد دیاب هکلب؛ داد رارقن آن ل باقم رگید هفک رد ار ی لعف موهفم و حلاطصا

راپتخا به تموکد و تفلاخ یّ دصت ز اوج ربی نیم دوخ دقتعم و انبم نامھ سا سا رب هک ار نانآ و دومن یونعم یرترپ و تماما به دقتعمل احن یعد و ،تسا ملسلا هیلع موصعم ماما زاریغ رد مدرم باختنا و ناورپی و نایعیش هُرمز رد ،دنان یعمجا مهیلع الله تاو لصد یّ ده همنآ یار بدل امک بتارم و تاجرد تابثا و دومن بوسحم عیشته بتکم

زا ار دوخ نامشچ و هدمیپ تیاوغ قیرط ،قافذ و رفک و دانع و دحج هار زا هک ار نانآ یلب داعرش بکی ددرد ار ملسلا هیلع ماما و دنا هتسب تیلو و باتملاء باتفا رب رظن و تقیقذ لامج تیور زا نیدرّمته هُرمز زا دیاب ،دندادی م بهیلا هرطیس و تیلو مزاول و یعقاو تلامک و تافصد زا یراع و ادج یقیقذ زا ار ناشباسد و دروا باسد بهیل اعتمه یادخ و قد یوسه بیوتسم طارصد و میقتسم قیرط رب هفوشکم تقیقذ و عقاو نتمه بهی سرتسد مدع و نادان و تلهج یور زا هک ی دارفا نینچم ه و دومن به ملسلا مهیلع تییدل ها بتکم زا هچرگ ،دند ص یخشته میقتسم زا ار حیحص هار دنناوتد ،تاما زا ص اوخ حیحص ت فایرد مدع و روصق به رظن ی لو ،دندسابی م عیشته ی نابم و ریس م فلاخرید دقتعم و هدمام رود الله اشنا ؛ دند دنهاوخی هلا نارفغ و تمحرل ومشم ،هتفرگ رارق ن یفعضتسم هُرمز رد ،لوصا و ی نابم ی لاعت

رید زا - تسا دوهمشم دیدحالی بان یا ملاک زا هچنانچ - تماما و تفلاخ داخّتا به داقتعا مدع هلمئسم هذ ،یرظن ی ایضق رگید ترابع به ای و ،لمّا تلباق و ضماغ هلمئسم ناونع به ن یلمسم نایم رد زاب¹ .تسا هدوب حرطم یودب و ی هیدب

رسد ملسلا مهیلع ن ی موصعم همنآ مارم و بتکم اب اهنت هذ هک ار هّماع زا ی دارفا ناوتی مذ انهلّف تفلاخ یّ دصت و تموکد مرادا ی لو ،هتشداد لوبقار نانآ ماقم و اهنآ تیلو و دندادنی راگزاسان و زیست ضرف ادج تییدل ها بتکم زا ،دندادی مذ الله دذع ن لمّ زنم و هیفوقوتروما زا و نانآ تلزّمن و نأشرد ار داهن یرانک به ار نانآ و هدمون

ی تموکد بصانم یّ دصت ملسلا هیلع نامز ماما تیبغ نامز رد هک دندقتعم آدج یرایسب هزورما ی تلالادتسا هلمئسم نیا رب ؛ دشاب رود به بطنار شلاع ماجدهتجم و میقتذوفنل ماعا و تارایتخا و دودح زا دیاب نیا رد هک مه ی تایاور به بهجوتاب صوصخ به ،دنداشفی م نأ ی فذ و راکنا رد یاپی تخسد به و دندراد مه .تسا هشد دراوشیب و مک هنیمز

تسین مولعم نیاربان ب .دوب رادروخرید یرتشیب تّدد و تّدد زا قباس نامز رد هلمئسم نیا اعبط بتکم و قیرط اب فلاخم و نّستل ها زا اعطق ار و ریاطن و دیدحالی بان یا لاعف هک ی دارفا زا مدع نیا هُزود زا ار و ا ثلاثی یافلذ به تبسنا هحدم زا یضعب رطاخ به افرصد و دندادی م ملسلا مهیلع تییدل ها اب و دندرکی م یگذر هان نامز نامهر رد رگا دوخ ،دنیا منی م ی فذ و درط تیلو میرد به باستنا و عیشته به داقتعا و ،دندشی مذ دقتعم و ا ی نابم و دیاقع به ،دندومنی م یرپس ار دوخ تاید راگزور نامھ طیارش !؟ دندومنی مذ ادیب ملسلا هیلع ن ینمؤملاریم لاوم هّققد تموکد بصاغ و روج یافلذ تفلاخ

هک ی دیاقع به بهجوتاب و دراد رمع و رکیوبا مرابرد هک ی تایوجه نیا به بهجوتاب صخش نیا لهاد و ا دیابام دراد نیلسرما و هکئلاملا تاو لصد و الله تاو لصد هیلع بلاطی یا نبی لع ن ینمؤملاریم مرابرد ؟ تییدل ها قیرط و ریس م فلاخ و نّستت به ای مینادب رتکیدز ن عیشته و معیش به ار

،ثلاثی یافلذ کدنا یانث و حدم هطساو به هک ی ناگرزب و املع زاریتکی عمج :هکنآ نخسرصتخم زا ار ناشیا یضعب ،هقیقت و ناقفذناروک و تّدد و تییدل ها دناعم و یّ نس ماکد هطلس نارود رد مهنآ ی م ملسلا مهیلع ن ینمؤملاریم لاوم ناورپی و نایعیش هُرمز زا اعطق ،دنداندپی م هّماع و تنسل ها هُرمز دندساب

¹ 282. یلا 267 ص 1، ج ،توکلم رارسا .

وا در ابرد ناگزب ملاک و انلاوم بانج عیشت تابنا

نیدلا ل لاج انلاوم، تفرعم و دیحوتی داو غغبان، نی نایر فراع و ی هلا میکدزا دیابلمجنیا زا و تبسذ و اهمتسذ و اهملظ واقدر د افاصنا هکی هلا لجر و گرزبدرم نیا. دربمان (یولوم) ی خلددمحم لاوم ی قیقد و صلخن ایعیشت فرمز زا ار وا دیاب، تسا همدش هذرنمشد و تسودزا ییاورانذ یاه¹. دروا باسد هب ملاسلا هیلع نینمؤملاریم

هرسدالله سن دق ی ضاق هملع 1.

ی داهشتسا یو راعشا هب و، دنتسنادی م هبترم عیفر ی فراع مه ار ی مور ی لام ی ضاق موحر م هک دندوب ل ناق ی ضاق موحر م. دندر مشی م ملاسلا هیلع نینمؤملاریم صلخن ایعیشت زا ار وا و، دندومذ لو صو: دناه دومرفیم و. ددر گنذ دوهشم و ا یارب تیلو و تقیقد و دسر بل امک هلمحر م هب ی سکتسا ل احم. دنشابیم تقیقد کی دیحوت و تیلو. تسا تیلو زا طقف دیحوت هب

رد و دناه درکی م هیقت ای، دناه دوب تنسلها هک عافر عزا نیروهشم و نیفور عمزا ناگزب نیاربانب². دناه دیسر نل امک هب ای و، دناه دوب عیشت نطاب

ل صادنم یارب ی بیانعم رابر ه و مدرک هعلاطم ار ی ونثم بانکر اب تشه نم: «دومرفی م نینچم ه³» درکی م توافق ل بقه هعقد ی انعم اب هک تشگ

هرسدالله سن دق ی نار هط هملع 2.

هعیشت کی ی مور ی لام و تسا تیلو و توؤبذ حور و ن آرق حور زا دختم انلاوم و ظفادن افر ع دحرس هچ ات دینیبی؛ تسا تسد رد و ا ی ونثم کنیا؟ میور ی رود هار ار چام. تسا هدوب صلخن و ضحم و تارانشا اب و⁴. تسا هومذ تّمذم ترصدن آن انمشد زا و هوتسد ار ملاسلا هیلع نینمؤملاریم انلاوم صلص اب هنی لکن اوزع هب اما ت حارص اب اهاج ی ضعب و دنکی م تّمذم ار تفلاخن ابصاغ، تاپانک دبوکی م و دنکی م موکحم ار نانا، ترابع و ظف

ار ی بلاطم ن از اسپو مسان زال بقردقن آ، تسا هدر ب اهنآ زا ی مانه کی یرصنخم یاج دنچ رد نیمه دارم هک تسا دوهشم تقد اب: هک دهدی م حرش اهلثامآ و ی بدا ی بو ی شیکدب و ی قلاخادب ی تشز رد⁵. دنشابیم تفلاخن ببصاغ

¹ 290 ص 1، ج، توکلم رارسا .

² 343، دزجم حور .

³ 406 ص، ی حوقفا .

⁴ 411 ص، ی حوقفا .

زین ناگزب شنید و تفرعم نمرخ اب دوخ سابق لبق ریغ و قاجزم تعاضب اب [ی نار هط نسحم دبسد الله قی] اریقد نیا و رظنه طقذ زا، دوبند هاس و ی ماع درف کی ی ضاق موحر م. ما هتشد مپوق بانکنیا قدرد ار ی ا هبرجت نینچ دوخ هبوز هب ی ضعب هک تشاد طلستردقن آ ی برع راعشا ندورسرد. دوب فجد مزود و نارقا دزنایز ی برع و ی سراپت تا پیدا رب هطاحا برع راعشا زا ی سراپا راعشا نید، تغلاب و برع بدا رد تقانذ و رحبت تّدش هطساو هب هک برع راعشا رب یعلمظ زا، لوصا و هقف و نارق ریسقت رب هطاحا رد. دندنام ی مزجاع ی ضاق موحر م ی برع راعشا صیخشت زا دنتشاذگ ی م قرف لثمباب رض تیعماج و ناقتا رظنزا ناشیا سپردت مزود و دوبند ناشیا اب یروامه و هلباقم ی ارای فجد مزودرد ار ی سکت نیا: دومرفی م اهراب ناشد تمظع و ردق تللاج ن آ اب ی نابطاب هملع موحر م هک موشی م رکنتم ردق نیمه. تسا هدوب مینخوما ی ضاق موحر م نامداتسا زا میدرب راک هب نازیملا ریسقت رد ام هک ار ی کلسم و شور

و ی فسلف ی نابم رب هطاحا رظنه طقذ زا: دومرفی م ی نابطاب هملع موحر م. مپوگ هچ هک نافر ع و هفسلف تهج زا اما و تسا هدماینذ ی ضاق موحر م نامداتسا تیعماج هب ی سکی نافر ع ی م یراتفگ نینچ ی ونثم ی شرع بانک مر ابرد تسا و انیموصعم دلوا و ی ضترم ی لع بتکم درگاش هک درف نیا تقو ن آ دیامرف

تیلو موتخم قیحر و ی لزیب مل هداپ زا تسمرسد و ملاسلا هیلع نینمؤملاریم تیلو رد ی ناف و وحم ار دوخ هک ی ناندلاوم. تسا هتشد ی نازرا تفرعم و ملع هصرع هب ی بانک نینچ دناد ی م یوضترم

⁵ دیامرفی م ملاسلا هیلع نینمؤملاریم حدم و مرکا ربمایب هباحص تّمذم رد 441 لزگرد، سمشن اوید رد انلاوم . تسوزرا مناتسد متسر و اندخ ریش *** تفرگ ملد رسانعت سسن ناهرمه نیز

همنا تاپاور و قلاخا بتک زامهه نیا . دنکی مذار نآ ی اءء ام ی فذ ی ونثم بباتک ن دناوخ
مپناوخی م و میراد لزنم رد مئاسلا مهیلء

ی مذتیلایو ی فذ ، رشء ءسمذ و هفرء ی اءء ن وچمه مهیلا ی اها تاجانم و نشوچ و ن آرق ن دناوخ
زا ، ن ارچه و قارف فوخ زا ای و قوشء ءءش زا این نئسیرگ اءذ ی ارب . دیامنی مذ ی نئس ار ناسنا و دنک
اءذ ی ارب ناسنا مه . دنکی مذ دودسم ار ناماما رب مهیرگ هار اءذ رب مهیرگ . بسا تابوثم و تا عا طءشأ
ن ارچه و اءذ زا تلفء و ناماما ی ارب مهیرگ راصحنا اما . براد ی ررضء هچ ؛ ناماما ی ارب مه و دنک مهیرگ
1. بسینی بولطم رما اءذ ی ارب کشا زا هءید و مشچ دومج و اءذ

3. ءر ساءلله سءء ی نار هط ی نئسء ن سءمءمه ءیسء ءاء الله ءیآ ءرضء

ءرمز زا ی ءلبءمء ن یدلال لءاء انءلوم ، ءفرعم و ءیءوء ی ءا و مءعبان ، ی نآبر فرء و ی هلا میکء
بایانء ءء و ریظن ی بء ناوید مهعلاطم و [ءسا] مئاسلا مهیلا نینمؤماریم لوم ی قیقء و صلء ن ایءیش
ره و ، اءذ هار نیکلاس ی ارب ءسا ءابءو بءوا زا - مهامء الله ی لعأ - ی ءلبی مور ن یدلال لءاء انءلوم
میطء ن ار سء هءءسا هءشنی هلا فراعم ءوم ی ایرء نیا رء لءاء و ءءء و مهعلاطم هء قءوم هءکی کلاس
2. «ءءرگی م راءء ی نآبر هءصاء ءایانء و ءامءءزا ی بیصنی بءزا ی نامیشپ و

مئاسا بءءم ءرط رء ی و راءء و انءلوم ءرضء هانءیا

ی م - مهیلا الله ن اوضر - انءلوم زا عافء رء (ی ءو قفا) فپرشء بباتک نیمه زا رگید ی اءرء ن انئسا
ءنیامرف

زا مءا و ا ءا ءءشون ، ءرءگی م لاسء ءصءفه زا شپء نونءاء انءلوم ءرضء روهظ نامز زا «
ی نار ءءسر هء رء ءسا هءیدرگ رءشنءم و مهءرءء فاءءءم ی هان بیز هءمه و مهءء لءاقم ، لئاسر ، راعشا
و ا رء انءلوم راءء و ءلامء زا هءءسا رءن یشئلء و رءن یمء ی ملاء و رءابیز ی ءءس ، ی مء هءرگنء و
شپء قرشء و برء مءءم رء مءیشء صوصء هء و مئاسا بءءم ءرط ، ی لء روطه بء و ءوشء ءفای رءنئشپ
ی نافرء و ی مئاسا رءءء مءصرء رء انءلوم روهظ راءءمءا ، ءسا هءصاء و هءماء هءهقف نوبءم هءءا زا
ءسا

گنهرف و نیمزرسء کی هء قءعمء و مءفه ن رء رء رصءنء ءیصءشء کی انءلوم رگید هءورما
ءرءءی علاطا شءلءاظم و بانء ن آزا هءکی سء و ءسا مءیشء و مئاسا گنهرف هء قءعمء و ا ءسینء صءاء
ءشءاء ءهاو ءن ی رءء مئاسا قیشر و ل یصا ی نابهءا

زا هء مینء ءابءا اما ءء ءسینء ءرطم ی عیشء ای و ی نئس فرء کی ءءر و صءرء انءلوم رگید هءورما
رصءنء هءهچ کی ءءر و صء هءورما انءلوم . ءسا نئسلها زا هء ءنر و آ لیلء ءنسلها ای و ، ءسا اما
ای ءسا ءنسلها زا هء مپیوکی م رگید کی رءرء اما لءء ، ءسا هءشء ءبء مئاسا گنهرف ءءیراء رء ءرف هء
ءا ءرپءزا ی راییبء بلسء بءوم ی یارگ هءفرء و بءءء ءر و صء هء هانءسائءم هءورما مءیشء و ءنئس . هءیشء
ءسا هءشءاهء مءن و فاطلا و

نایمءا هءءیهرف و زریم ءنچره ی اءءنسیونء ءنء هءهاشم هءءنیا صءم هء هانءسائءم ءنسلها
ءصءرء ءعامءزا ءورء و صفر هء فیصوء و ءسپاشاء ءاربعءا بءءسا هءءسا ءرپء نایعیشء ءعامء
، ءنرمشئ ملاءء بءءمءرءا رء و اءء و ءناروشئ م و ا هیلء ار ناهءا و ءنیآی مءرءا و صفر و عءر
و قءمء ءهئم و ماءقا نیا رء ار ءوء و ءنرءگی م ءنئس بءءمء نایءءا عافء ن اوءء ، بءصءء نیا رء و
و اشئم نیمه رء هءیعبء ءسءرء ءاهئم نیا لءاقم رء زینء اما مءلءء زا ی ءرپء هانءسائءم ، ءنئیبئ م رءا و زسء
بءءفلاءم ، هءماء برشم رء رگا اریز ، رءهءسپاشاء و رءنءوزومان راییبئ ی لو ءنیامنی م ءءرء ریسء

(قءمء)

1. 518 ص ، ءءرمء ءور .

2. 275 ص ، 3 ء ، 289 ص 1 ء ، ءوكلمرارسا .

رارق تراھط و تمصع تپیدلھا بہ نیملاظ و نبیصاغ تفلاخلوبقہ مدع رادم و روحم ربہ عیشد عاملع
 مہوقہ ی نابم و مفلسف و نافرع تیروحم ربہ ،انہم ،عیشد زا نیعلطم ریغ تفلانمہ ہلئسم رد ،تسا ہتفرگ
 تسای ہانگ نیا و دوشی م حرطم تنسہ بہ لاحتنا گنر و تروصہ بہ ہچرگ ؛تسا ہسردم ود نیا
 ی۔ندوشخبان

ی ماسا نافرعی قیقد ی نابم رب لامتشا ببسہ بہ ی ونثم اب تفلانم

نیدلاوید و نیصر ی نابم ابہک تسانوت دنهاو خنزید دبا اتو دنناوتی منہک اجنا زال اھج زای رایسب
 و دنزیرب ہلباقم بہ ،نیعمجا مہیلع اللہ ماسد تپیدلھا ہسردم و یولع عیشد و ی ماسا نافرعی و مفلسف
 لاحتنا ہارزا ،دنرانذی بلطم موع مدرم بہ قاروا و تاحفصر د ی تلائطلا و دنچ ی تاینرچل یوحت زج
 ،نستب ہذم و شیک نود اراد تھج زار والائما و انلاوم و دنوشی مدرام ہماع بہ شیارگو و تنسہ بہ
 !تسای گنہرف و یملعی گزویرد و یفاصنا ی پتیاھنہ ہتکن نیا و .دنزاسی م دورطم و موکحم
 انلاوم دوخ و مینک فذح انلاوم ی ونثم زاتسا اراد ار مثلاثہ عافلخ یانڈ و حدم ہک یراعشا رگا
 امش یاری بل ائمی پباتکن نیا رگید ایآ تسا ہدشد ہدوزفان ادب و ہدوبن م زلا لائم راعشا نیا ہک دیامنرارقا
 ی ونثم !ریخ ؟دوبد ہاوخندراو ش بلطام و واربی ضارتعا رگید و ؟دشد ہاوخداریا و لاکشا زای لاد
 دوجوتدحو و نافرعی نابم راھظا و غلابا و نلاعا رد ہک ،تسین عافلخ حدم راعشا رد ش لاکشا انلاوم
 ہک دینادی م بوخ ہچ !عافلخ بہ تبسن وا حنادم زا ہن دپسرتی م انلاوم دوجوتدحو زامش ؛تسا
 و یملع لئاسم ہضرع رد ہک ی نامثع و رمع و رکبویا لثم زارگا ش بانج نوچ لیدب ی پتیاھنہ
 ناقتا و رابتعا بہ دنیوگ انڈ و حدم ،دندوب رتن پناپ دوخ نامز رد ی تفرعم بتارم نیرتمکزای تدی گنہرف
 .تسا ہدومندراو ہمطل ش بوخن انخس و تاملک

یراعشا رطاخ بہ ہک دوشی م نآ لیلد ہلئسم نیا ایآ ،تسا ہدوب ہذم ی نسی دیرف انلاوم ہک مریگ
 روھظ نامز زا :دینایامنہ ہدبن نیا بہ امش ؟میپامنہ مورحم ی ہلا فراعم ن ارکید ی ایرد نیا زار دوخ ،دنچ
 زا و دناہدیورگ نستب ہذم بہ ،رود عافلخ زا وایانڈ و حدم ہطساو بہ رفد دنچ نوکات انلاوم تئشن و
 شیاتس و حدم نید ش جنس و ہسیاقم ماقم رد ہک دشاب ی م نآ یاری ای ارکی سکا ایآ ؟دناہتفرگ ہلصاف عیشد
 و روشد زاتیاکد ہک ی انافشاع و ہناتسم نیماضم نآ و انلاوم راعشا رد رارک رید ی ضترم ی لع
 حدم رد ہک یراعشا اب ،دومنی م نایند شرع و رادبا راعشا ندورس ماگنہ بانج نآ رد ی رگید لاد
 ہولج عافلخ بہ لیامتم باتکن نیا رد ار انلاوم و دریکگ ار عافلخ بانج ،تسا ہدروآرد مظن بہ رود عافلخ
 .للاضلا و تیبصعلا و لھجلا نمللہاب ذوعذو !!تقامد و دانع و یفاصنا ی پتیاھنہ ؟دھد

ماسا ہیلع نینمؤملاریمہ ہرابرد انلاوم بیرغ و بیجع راعشا

؟دنکی منو عیشد زاتیاکد ماسا ہیلع نینمؤملاریمہ ہرابرد انلاوم بیرغ و بیجع راعشا نیا ایآ
 :رعش نیا ایآ

راگدرکز نامز نیا ی دید ہچ اتہ *** راکشد شوخ شرع زاب ی وگزار

عاضقلا نسد عاضقلا عوسد زاسپی ی *** ی ضترم ی لع ی اشگب زار

؟دنکی منہ مثلاثہ عافلخ تفلانخ ندومند موکحم زاتیاکد

ملع راختفا و ہنازرف فراع و لائمی پرد نیا بہ تبسن طیحم و طنارشد نآ رد ہیقت لامتھا ایآ
 و ماکد زادیجت و فیرعت ماقم رد راتنا زای ضعب رد ی ہیقف رگا ہک تسا ہنوگچ !ابجع ؟دوری منہ عیشد
 تیاعر و تاشام زبواتسد بہ و تسین واربی کابدربیراک بہ ار ی بیرغ تلامج و ربیاعت نامز نبطلاس
 نآ رد للہاب فراع و ی ہلا ی لو نآ یارب ہویش نیا اما ،دوشی م یربم و مژنہ ی نیش و بیع رھ زای ہیقت
 !؟تسین شریذپ لباق و زاجم ،تسین طیحم و اسرف تقاط و تخس طنارشد

ی منی ہلا یایلو اب ماہتا و ہنلاوجع تواضع زای زہر پبجوم یملع فاصنا و لدع تیاعر ایآ و
 و لمات بہ روبجم ار ام ماسا مہیلع نیموصعم راتنا و تاپاور رد طایتھا میرد نوناق و ہدعاق و ،دوش
 ؟دیامنی منہ تواضع رد فقوت

بعیثت یماء زای خرباب اندلوم ملاک هسیاقم

تسا نیا اندلوم صخش و سردم و بتکم رید نیمجاهم و نیضرتعم زاملق نیا شسرپ و لؤسد
هبش یارگ زار مدرم و درک دراو هبرض عیثت بتکم رید هک دوب عافلخ حدم رد بانجن اراعشا ایآ: هک
رد و مدروخ ار هادف انحاورا نامز ماما کمذ و ناندلسا همد هکی هیقف نآ او تفاق ای تشاد زاب تبیل لها
هفیلخ تحاس، ادخلوسر ریدروآمرشد و نیگنذ ربیعتن آ باسنتا زار مع هئربت اب دوزر معرخا یاهل اس
!؟ تخاس مژنم تیانجن آ زار مود

لها هیقف هئربت و هیزنت نآ ای تسکش هئلاث عافلخ حدم رد اندلوم راعشا ار ربمایپ تخد رماک ایآ
نیا». «**رُجْهِلْ جُرْلَانِ!** ترابع نیا باسنتا هک دوب هدنار نخسن و میماند و تشز هچ و دوب هتفگ هک تبیل
، فرخزم و لزه نخسن نیا یپرد و ؟ تسا لوبقل باقریغ و لاحم رمع بانجه هک «دیوگی م نایزه درم
و دوزن لاطب هبل اس دصراهچ و رازه تشذگ زاسپ بعیثت نونکا: هک دندرک ملاعا تنسلها عاملاء
! تسا هدربی پ تسا هومنی مدر او هئلاث عافلخ رید هکی تانار تفاق بذک

نآ یاهن ایزه و لیطابا ای درک درخ اندلوم نابخس و راعشا ار ملاسلا هیلع نینمؤملاریم رماک ایآ
و تابث بجوم ار نآ و در مشرب ملاسا ملاعا تاراختفا زار مدعاسی نب هفیس هکی بعیثت یامن ملاع هیقف
هعقاو و ؟ دومن ملاعا ملاسا راختفا و تزع بجوم ار هیمی نبتفلاخ و ؟ تسناد ی ملاسا تفلاخ عاقب
زاکیم ادک ؟ درک دادملق اهیف قائلخ عور فریاس نوجمه هیقف هانقا اپ شیب عرف کید ار ریدغ یامطع
!؟ دنتسکش ار یلع رماک فیط و نیا

ترضدل تقو هنادبرد نذش تآ و آرهز همطاف هناد هبرمع موجه راکنا اب هکی هیقف نآ ایآ
و تنسلها یامعز ی دنسرخ و ی دنسرخ تاجوم ربمایپ تخد نذش هتشک و راوید و رد نید نسحم
، درکن نینچی سکل اس دصراهچ و رازهل و طرد دومن اهنا هک ی تمدخ و دومن مهار فار ی یاهو یاملاء
!؟ اهنیا لاتما و نیدلای یحم و اندلوم نوچی ناسک ای، تخاس دراو نایقتم ی لاوم قرف رید هبرض

یامعیشت ملسم لوصا و ی نابه ریدن لاطب ملق، ی لاشوپ و ی لایخ تدحو ققحت یارب هکی ناسک ایآ
غلبم، دنا هانقا رتمدقش بی و رتولجن انا دوزا ی تد تنسلها بهزم و مارم هکی تمدخش و خرد و دنسک
و عاهدی داو ناراد لعشم و ناگتخیهر ف و تفرعم مصرع نادر م رولاد اما، دنتسه عیثت ی دانم و
؟ دنا بیصنی پ و مورحم تیلو لازیلان اوخزا دیحوت و درجت و تمطع

و ایاده اب و، تسا هتفر نایم زاب هزم و نید تملاسم و تدحو هغدغد رگید هزورما الله دمحب
هنوگچیه یاجتسا نور، ت عاس ره و زور ره تنسلها بانجه بعیثت عاملاء یوس زاب هکی ناههفت
ققم هینما و وزران آ، اهنهت هذمبوری مشیپ هک تیعضو نیا اب و، دشابی مندرطاخش یوشند و ی نارگن
راکنا اب ی رگید و کدفر راکنا اب ناهیف نیمه زای کید ی زور ! میا هانقا ولجن انا زاب هگنسر ف هکلب
و ملاسلا هیلع ماما زاب تمصع راکنا اب ی مرههچ و میحاذ ترایز راکنا اب ی موس و آروشاع ترایز
یامعیشت تاراختفا رید نیرز ی گرب زور ره روطنیمه و ملاسلا هیلع ماما بیغ ملع راکنا اب ی مجنپ
!! دنیامنی مزار فار رس و دنلب رسی ملع ماموچ و نیفلاخم دزدار نآ و دنیازفا

هعماج ترایز ای و دهد موضعم ملاک تیجد طوقس هک ی نادان و هلبا درم کید زورما رگا
خیش رید اما، میددی مرس ماملاسا او دایرف و میروشی م و ارب، درامشب بعیثت نایلاغ زاب مرداص ار مریدک
ای و میریگی مذدرختسا هدرک موضعم مابنتشا و عاطخ هک هکرتک تبحر رد ره اوج بحاص، عاهققلا
توافت و داضت نیا، میبوشای منرب، دنا مدر مشرب بعیثت تالغ زاب هعماج ترایز نیمه هکی ناهیف رید
؟ تسارچ

تیلو هبلوصو و ماما تقیقد تفرعم هار اهنهت ی هلا نافر ع

هملع عیثت ملاع راختفا اللهم اب و اللهم فراع ی مظعل الله ایآ موحرم میوق ملاک نیا هب اجنیا رد
دومرف هک میسری م - مرس الله سدق - ی نابیط نیسدمحم دبیس
نافر ع و سب و تسای هلا نافر عش تیلو هک هبلوصو و ملاسلا هیلع ماما تقیقد تفرعم هار اهنهت

ددرگمی لصاد کلسای ارب الله یلا ریس و کولس اب ارصحنم لهما

ی مکد و ی نافرعو و ی قلاخانو تم یور رب ار دوختیانعو و عجوت دیاب زیزع بلاط و علاضف
ی تفرعم ی نامب بایان ره اوج و راهاش ی لالا، اهنأ فراعم نارکیب ی ایرد زا و دنک رتشیب ناگرزب
ی و لافطانو نشد روخرد طقف هک ی خرب هنادوک تاگرد و راوطا زا و دنیامن دایطصا و جارختسا
بتکم ی هانتیلا فراعم به ن دیسر ی ارب و دهندهار ش یوخ به غدغد و هتسبذ ی فرطتسا ناگیام
رب ار دوخ ی دبا حلاف و تداعسو و دنشیدنیذ ی عنام و عدار چیه رب و دنسانشن ی زرم و تد چیه ی رفعد
ملاع نیطاسا و ناگرزب دننادب و، دندهد حیجرت نارادم روز دیدهت و نارواب ایند عیمطت و ناهیفس ی اغوغ
نآ رد ربتد و معلطم و دنا هتسیرگذ ی متقد و لمأت هدید به فیرش باتک نیا رد هراومه ام تیارد و
دندر مشی دوخ هیفیلکت و هیملع تابجاو بجوا و مها زا ار

به اتلوا زا ار باتک نیا رایب تشه - هیلع الله ان اوضر - ی ضاق ی لع دیس ی مظعلا الله تیا موحرم
زیدوا. دیدرگمی لصاد ش یارب نأ فراعم زا ی اهزات مهف و دیدج بالطم راب ره و دومرف معلطم رخأ
رد یرینأت راعشا نیا دوجو اما دوب هداتفین ش رظنزا و دوب مدرک دروخرب رمعو رکبویا حدم راعشا به
دروایذ دوجو به، عیشت ملاع راختفا و لاثمی ی فراع نیا به تبسنوا و تفرعم و تاخانش

هیملع ی اهوردرد ی ونثم سیردت موزلو و تیمها

ی لصا و ی سردن تم ناونع به لیدی بباتک نیا رایتخا و باختنا رد دیاب ام هیملع ی اه مزود
دنده رارق ش یوخ ی اه ثحب و تا معلطم زا تیلووارد ار نآ رد ربتد و تقد و دنکرظن دیدجت ی وزود
و عیشتل یصا نونم رد تسرامم و تا معلطم دوجو اب هک منکی م فارتعا و رارقا دوخ ریقن نیا
ی ایرد غیردی ب ن اوخ راوخمزیر ار دوخ زونه نوگانوگ بعش و هفلتخم عورف رد تفرعم ی لصا عبانم
مهف ساسا رب ی دیدج ی انعم، میامنی معلطم و قرورت ار تا حفص نیا هک راب ره و منادی م ش فراعم
دوشی م لصاد میارب دیدج تاگردم و دیدج

نیخماش عافرع بالطم شیریندپ نازیم و کلام

- امهرس سدق - ی خلب نیدلا ل لاج انلاوم و نیدلی یحم تا ملک رد تمصعو و ی حوی عدم ی سک
نیا بلاطم ساسا نیا رب و تسا هدش هدر رفد هراچ مان به طقف تراهط و تمصعو هکسو و تسا هدشن
ی م دوب قفاوم تبیلها بتکم دیدرت لباقریغ و یرورض و نقتم نیزاوم اب هک اجنا ناگرزب زا هنوگ
لمد و، تفریندپ میهاوخن ار نأ دوب ضراعت رد نیزاوم نأ اب هک اجکره و میرانگی م هدید رب و میریندپ
عافد ایأ، به عیشد ای دنشاب ی نس، ی مور ی لام و نیدلی یحم. میامنی م هیقت عضو رب لومحم ای و مابنشا رب
هدیدان ار نانا فراعم مامت و میدنب اهنأ راتأ ی مامت یور رب مشچ هک تسا انعم نیدب تبیلها بتکم زا
و مینکفا رود به دومن ار تبیلها به ش یارگ هدافتسا نوتی م حوضو روطه به هک ی نانخس و میریگب
تقو و میامنی عیضت اهتصرف و غلابه همهن نیا و مینک راکنا دناهورس ربمایپ ل بقانم رد هک یراعشا
! تبیلها فلاخم و دنا دوب ی نس اهنیا هک مینک نیا رد فرصد ار هیقب و دوخ

و سابل رد هاوخ دوش راومن تنس سابل رد هاوخ، تسا تینانا و یوه رد ندش خسم نامهن نیا
قبطنم رگا دنکی مدهاشم ی گرزب زا هک ار ی بلطم هک تسا نأ قد درم. تسا ی کیود ره. عیشد باقتد
رب لمحتسناوتی م و دوب فلاخم رگا و درانگ مارتحا و دریندپ دوب تبیلها بتکم لوصا و ی نامب اب
هکره، دریندپ و دومن در ار نأ دیاب تسناوتن رگا و دهد ماچنا دیاب دیامن به ریغ و هیقت زا میرود صد تاهج
دوخ به یرگید تروص ناسنا تواضق هک تسا تروصن یارد و. دنکی منی قرف، دشاب دهاوخی م
نیا رد هک ی دارفا. تخاس دهاوخن مورحم ناگرزب فاطلا و بهاوم زا ار دوخ ناسنا و تفرگدهاوخ
نیریاس هک دننادب دنکی م زواجت ش یوخ ی ملع و ی تفرعم میردزا و دنهنی م رتارف دوخ ددزا اپ تواضق
اهنأ اب تا علاطتا عسو و ی ملع تاهج زا مکلبدنراد ی شیب اهنأ رب ی وقت و سدق بتارم تهجزا اهنأ هن
تسا بلاطم نیا رد لمأت و مزد، طایتحا تیاعر و ی ملع فاصنا ی ضنقم و دنشاب ی منی هسیاقم لباقر
رداص مكد ی ا مجرد داتشه و دصل باقتمه ماکحا و اوائف اب هک هقف خیراتل و طرد ام عاهقف رگم

هماءى او تفراب لثاممى او تفراب هكئى هيفقنآ ايا؟ دنأ هدركى فلاخر اك دراد همادا زين زونه و دندومئى م
دوشمئى ئس ديامز رداصئى مك

تفرعمن ازم و صصختدرد ديابئى سكره هك تسانا هب و ىرورضر ايسب هتكزنيا هب ركذت
و نهو بجوم و درانگن نوريي زاجم ميرد زان ايو دنك تواضق اياضق و لئاسم ريش تا علاطم معس و
راهظا زان و درانگن فنآن صصخته مدهع هبار تواضق رد تلاخد و دررگن شيوخت تصصختس فاخنتسا
ديامن زيهر پاجئى برظن

هب تهعت و هفيظون يا تياعر اعطق دنشابئى م ائويو تيفورعم و صاخ تيعقومئى اراد هكئى ناسك
دشدهاوخ فاعضم نانا رد فيلكتن يا

ئانعم فلاخر بار انلاوم ترضد راعشا دانعو ضرغل امعا ايو علاطا مدعئى ور زان هكئى ئانها
انلاوم تيعقوم و تصصختس زان ران يا اب هك دننادب دياب، دنكى م هيجوت و ريسفت دوخن فتم و جحيحص
ئى م تابئا هب انعا و وا تيناقتد و دنيازفائى م و ائى نايمن اقا و قيرط تبلاصر ب هك دشدهاوخ هتساك
لضفلهار باربرد دوخن اقا و رابتعا زان لاباقتم و دنيامئى م تباثن انگم هبار و ائى مومظم و دنناسر
منعط و ىريرگه درخ هناهيد و دنوشمئى مشيدنا و درخلها مكضم و ميرخسب جوم و، دنهاكئى م تيارد و
تناتم و ناقتا و رملق زان جراخئى ئوسرد ار تهاقف بتكم، تياهنرد و دندمئى م نيدصرت م تسد هبار
دنناشنمئى

تفرعم جومئى ايرد نيا زان دوخ هك تسانا مزلا علاضف و نارورس زان هزعا و هبجا همهر ريس پ
و دنيامنن ار فك دناه درتسگ ام لاثما و امئى اربن انگرزب نيا هك ارئى تمعدن اوخ و دننادرگن بيصنئى پ
دنرپسن ار كيد تسد هب ميشابئى م رتق حتمسن ادب هضاقتسا و هداقتسا تهج زان دارفا همهر زان هك ارئى تمعدن
1. دنزاسن هرهپئى پ نآن زان دوخ و

هبلع الله ن او ضرئى سلجمئى قنت دمحمئى لوم 4

لماكن افراء و الله ايلوا زان ىمور نيدلال لاج انلاوم هكنا رب هولاءئى سلجمئى قنت دمحمئى لوم
ئى لوم ترضد» و «ئى نابزل فراعلا»، «ئى مورلا فراعلا» نوچئى ريباعت اب و تسنا هتسناد هعيش
تصور باتك رد. دنكى م شرافسئى و ئونثم راعشا ن دناوخ هبار ايسب، تسنا هدرك داي و ان «ئى ونعم
ديامرفئى م نيقتما

ات، درادر بار ئونثم دننام، اوتحمري وئى ملعئى اهاباتك، دوخ اب، رفسرد ناسنا هك تسابيز هچ
2. دشاب اللهئى لارفسد، شرفسد

ئى اربئى ونثم زان تاييا، همعجزامنئى اهابطخ رد هك دنكى م هيصوت همعج بيطخ هب نينچم
فرطرب ار تسنا هشدن نانا س و فنر بضرعاء، هتفهل و طرد هكئى تلاما وئى گتسنا ات دناوخن ار ازگزامن
3. «دنك»

ديامرفئى م رگيدئى اچرد نينچم

4. «تكمعيا دبريل متشم و لماكتسا ئدشم، ئونعمئى ونثم زان تيبره»

هبلع الله ن او ضرئى ياهب خيش 5

لوقعلا ربحم باتك و انلاوم بتارم و تلامك زان ديجمت و فيرعت ماقم ردئى ياهب خيش موحرم
ديوگ نينچ و انونثم

باتك درادئى لو ريمغيي تسه*** بانجئى لاءنآن هك ميوگئى منم

1. 664 ص، جوقفا .

2. 278 ص، ج 4، نيقتما تصور .

3. 566 ص، ج 4، ئنار قبحاصع ماول .

4. 368 ص 3 ج، تسايس و گنهر ف، نيد مصر عدد هيو فصد .

الضمُّ ار یضعب و یضعب ی داه *** لدم ن ارق وچ و اسی و نثم

تیدیلها ن انمشد زا وا یربت و عیشت رب انلاوم راعشا زا ی خرب تالاد

هقیقده تقد تیلو هبی لاوملا ی لوم ترصد باصتنا و ریدغ دیعه فرابرد و راعشا ابار انلاوم ایآ دیوگی م هک اجنآ رد؟! دومن ضررف ی نسد دیاب، ملس و هلا و هیلع الله ی لصد مرکا لوسر بناج زا هیهلا ملسلا هیلع نینمؤلار یما حدم رد انلاوم راعشا

داهن لاوم ی لعن آ و دوخ مانذ *** داهتجا ابار بمغیب ببدن یز
تسوا ی لاوم ی لعن م معنبا *** تسود و لاوم منم ار س کره تفگ
2 دنک رب تیپاز ت یقر دنب *** دنک تدازا هکنآ لاوم تسیک
تسا ی دازآ عابینا ز ار نانمؤم *** تسا ی داه توبن ی دازآ هبن وچ
3 دینک ی دازآ نسوس و ورس وچمه *** دینک ی داشن انمؤم مورگ ی ا

ار اذخ لوسر تیلو و دیامن تیاکن نینچنیا ریدغ معقاو زا هک مینکی م ادیب ار ی نسد درف مادک ام!
!؟ دنادب ی راس و قبطنم ملسلا هیلع نینمؤلار یما رب

عیشت ی نابم رب ی نتم تیلو تقیقد زا انلاوم ریست

درف نیا؟! دشاب مدرک ریست انلاوم لثم ار ریدغ نایرج هک میراد ملاء کی معیش رد ام معقاو ایآ
!تسا هتفرگ ار نآ و هدیمهف ار ریدغ مایب

رب هک ی پاهلغ نامه ات دما ربمغیب [ی نعیا] 4) مَهْيَاء تَنَّاكَ يَتْلُو لَعْلًا أَوْ مَهْرًا مُهْدَعًا غُضِيْبًا
راک، راک نیا؛ مدرک زاب ار اهل غ نیا نم هکی روطن امه، مدرم ی ا: دومرف اذل. دنک زاب ار دوب ام ندرگ
، ی فند و ی عفاش راک هن، هفینحوبا راک هن، ملاء ن آ راک هن، رمع راک هن، رکیوبا راک هن؛ تسا [ی لع] نیا
و مَضِيْبُهُم اَر دَوَسُمُ؛ دنکی م ل قد باتک ن آ هب باتک نیا زا طقف هک ی پاهنآ راک هن، رهاظ ی املع راک هن
!تسین اهینا راک، دنکی م دوسم ار مَضِيْبِهِم

وا هک تسا ی هلا ی لو راک؛ دناه دش عقاو ار جم نامهرد هک ی ناسک ن آ راک و، تسا [ی لع] نیا راک
ن آ]؛ تسا اجک درد هک دمهی م ی هلا ی لو ن آ! درانگب اجک رد دیاب ار غاد و تسا اجک درد دنادی م قیقد
تسین مولعم هک ی یاهدرد [م ه

ی م درد مدعم ی تقو، دندهی مدن اشن ار ناشدوخ معقد کی هک جلاعلا ی اهضرم نیا و اهدرد نیا
ل ولس نیلوا نامه زا ی هلا ی لو اما. تسا هدمآ کمک، تسا هتفرگ ار اجهمه ناطرسد و روموت هک دریگ
ش لابنده و رب: دیوگی م، دوشی م دیلوت رشعی نثا؛ رد ل ولس کی دراد و دنک ی طخت دهاوخی م هک ی طاخ
!تشدگ راک زا راکرگید و دمآرد ناسنا ی او و تفرگ ار اجهمه ی تقو هکنیا هن! «هدب ماجنا ار راک نیا و
هچ درف ن آ مینیب ادر ف، دیوگی م هچ درف نیا مینیب زورما؛ دنکی م رمع ل اسد تصشد! هن تقیب اما
، تشدگ زورما! دیوگی م هچ یرگید ن آ مینیب دعب زور، دیوگی م هچ یرگید مینیب ادر فس پ، دیوگی م
تسدب ی زیچ هچ «!دیبار فب»: دیوگی م لیارز ع معقد کی! تشدگ م ه رگید ل اسد، تشدگ رگید هتفه
!باطم نیا غلابا نینچم ه و، تسا مهم هلئسم نیا؟ ی درک ادیب ی زیچ هچ؟ ی دروا

1. ی پاهب خیش ز ل قد هب، 200 ص، 4 ج، تانجلا تاضور .

2 نسنلها زا رگید ی خرب ف لاخرپ و هتفریذپ ار ریدغ معقاو لصا نسنلها زا ی ا مدع ف لاخرپ تاییا نیا رد انلاوم .
هچ، معیش داقتعا اب قباطم اقیقد تسا مدرک انعم تسا ی عیرشت و نیوکت تیلو ی اراد هک ی شخص ی انعم هب ار لاوم
همه زا جورخ هجیتت و مدرک ج راخ تاقلعت همه زا ار ناسنا هک دناد ی م ی سک ی انعم هب ار لاوم تاییا نیا رد و ا هکنیا
ی هلا عابینا ناشل لامک ماقم هب ن دناسر و تاقلعت دنبز ن درک ج راخ نیا هک تسا مولعم و تسا لامک ماقم هب ن دیسر تاقلعت
دنتسه ی نیوکت و ی عیرشت تیلو ی اراد ی هلا عابینا هک تسا حضاو و دنکی م باطم نیا هب حیرصت و دوخ هچنانچ تسا
(ق قح) دناد ی م عابینا تاسر مدهد همادا ار تیاصو رما و ا

3. م شش رتفد، ی ونعم ی ونثم .

4. 157. میا (7) فار عا هروس .

امشدهک متسه رومأم ادخ فرط زانم دیوگب هک دما نیا یارب لاسهسو تسیب نیا رد ادخلوسر و رثوم و رثا و بابسا و لاءهه جوت زار امشدهک ماگدید ، مروایب نوریبی عیبب بابسا و لاء زار ، امشدن دیسر یارب ت سا عنام هکی تلایامت نآ زا و اهاوه نآ زا ار امشدهک سفن ، منک ج راخی عیبب تار تائم ملاء زار امشدهک سفن ، منک ضوع ار امشدهک تلایامت ، مدهد ربیغت ار امشدهک ماگدید ، مروایب نوریبی ار سفن نآ .تسا هودب نم تیلوئسم نیا ، مریبی ناسنا ملاءهه ی ناوید

ی ناسک نینمؤم دیامرفی م هفیر شهیا اذل ؟ در ادگی م ن ادیم هه اپی سک هچ و اجنیا رد دیایم ی سک هچ لغ»¹ ﴿مُهَيْدَعُ تَنَّاكِي تَلَّا لَلْغَلَّاءُ وَ مَهْرَصِي مُهْدَعُ عُضَيَوٍ﴾ دنتسه یربمغیب نینچم هکی لابند هک دنتسه «. دنکی م ج راخ ار اهنیا دیایم ربمغیب میتخادنا دوخ ندرگ رب ایند نیا رد امهکی یاه

و تیعقوم ناممه و هبتر ناممه رد هک دوشه هدرپس ی سک هه ش دوخ زار دعب دیاب ربمغیب هفیظو نیا هچ ؟ دشاب دناتومی ی سک هچ نینمؤملاریم زاریغ نآ و . دشاب هتشد رارق ، کاردا ناممه و اضف ناممه زار و دنیشنب ربمغیب یاجهه دناتومی ی سک هچ ؟ دناوخه ار سو فذ و دنیشنب ربمغیب یاجهه دناتومی ی سک هکزار راکنیا و نکب ار راکنیا دیوگب و دشاب هتشد علاطانشور زور دننام درفکی عقاو حلاصم هعقاو سپ .تسا نیا یارب ریدغ زور ، لایب دروایب ار سو فذ هک دما نیا یارب لاسهسو تسیب نیا ربمغیب نیا ،تسا نینمؤملاریم روهظ نآ ، روهظ کی طسوت مدرم نایمرد راکدورپ تیلایو یار جانیغیریدغ ش دوخ دهاوخی م ؛ دشاب ت موکد دهاوخی م دشاب ت موکد نآ رد دهاوخی م لایب .تسا ریدغ ی انعم انعم ت موکد ندرپس زور زورما مدرم هک دیوگب ار بلطم نیا دما ربمغیب . بحقیق و رکبویا یاجهه دوشه مکاد ،تسینب منکبی فرعم امشدهه ل ناسملا حیضوت و هئسم ن تفگی یارب ار ی لاءهکی زور زورما ،تسینی لاءهه هه ، ی کزم ناوئعهه ، منکی م فیرعت مراد امشدهه یارب ی برم ناوئعهه هه ی لاءهک ت سا ی زور زورما ی م ی فرعم میایم مراد نیا یارب ار نیا ، درادی مر ب امشدهک ندرگ زار اهل غ نیا دیایم هکی ی سک ناوئعهه تو هشد ، ایند تو هشد ، دیایم تاوهشد ساسا رب هکی ل لاغا ، اهنیک لغ ، اهدسد لغ ، اهوررآ لغ . منک² .تسایر

نینموملاریم حدمرد انلاوم راعشا

نخسد داد نینچنیا لاوم تااکلم و تاافصد زار فیرعت ماقم رد هک مینکی م ادیب ار ی نس درف مادک ام دهده:

لغد زار هژمن نادر قدریشد *** لم معصلاخا زوما ی لاء زار
تفاتشد و دروآرب یریشمشد دوز *** تفایتسد ی ناولهپرب از غرد
ی لور هو ی بزهره راختفا *** ی لاء یور رب تخادنا ودخ و
ماگه جسد رد و اشپیدرآ هجسد *** مامهکی یور رب تخادنا ودخ و
ی لهاک شپاز غردنا وادرک *** ی لاء نآ ریشمشد تخادنا نامز رد
ی تشادگب ارم ی دنکفا هچ زار *** ی تشارفا زیتغینم رب ت فگ
؟³ ی تسیک دناد هک دوختورمرد *** ی تسینابریشد ت عاجشرد

دیامرفی م همادا رد

ی اهدید هچنآ زار وگاو ی ائمشد *** ی اهدید و لقع هلمج هکی لاء ی
درک کاپار ام کناخت ملاء بآ *** درک کاپار ام ناج تملدغیت
تسوار راکن تشکر ریشمشی ب هکنآز *** تسوه رارسا نیا هک مناد وگزاب
راگدرکزار نامز نیا ی دید هچ ات *** راکششوخ شرع زاب ی اوگزاب

1. 157. میا (7) فارعا هروس .

2. یرمق یرجه 1436 ریدغ دیع تانایب ریدغ مایب غلابا ترورض .

3. م ششرتفد ، ی ونعم ی ونثم .

لوقعلا ریحم باتک و انلاوم بتارم و تلامک زا دیجمت و فیرعت ماقم رد ییاهد خیش موحرم دیوگ نینچ وایونثم

باتک دراد یلو ربمغیب تسه *** بانجی لاء آنآ هک میوگی مذنم
الضم ار یضعب و یضعب ی داه *** لثم ن آرق وچ وایونثم

ریاس و ،صخلأاب ناریا تلم عیشت رد میظع ی مهس وایار ب دیاب اقد هک گرزب درم نیا رخا
دومذ تکر دناریا یوسه نانیل زا دوخراوگرزب رد پادروظنم نیمه تهج هب و ،دشل ناق عاقب و منکما
ملاسلا مهیلع تیبل ها هب شیارگ و عیشت گنهر ف یوسه نایناریا و ناریا ی گنهر ف بلاقتا تیبت رد و
دیجمت هنوگنیا تیبل ها فالخم و یئس در ف کی زا تسا نکم هنوگچ ،دومذ عافیا ار ی میظع ش قد
مدناوخذن تسا ثلاثی افلذ یانث و حدم هرابرد هک یونثم رد ار و راعشا ناگرزب نیا لائما رگم! دیامن ب
،تیبل ها بتکم ورید و یعیش ار و زاب بلاطم نیا تئارق و معلاطم دوجو اباهنا هک دش روطچ! دندوب
لوصا زا هک یزبت زا رود هب و تعامج و تنسل ها هزمز رد ار و راعشا نیا هطساو هب نارگید و
!؟ دنادی متسا تیبل ها بتکم ی داقتعا

تیبل ها نانمشد زا یزبت رد انلاوم راعشا

ای و دش نایب روج یافلذ دروم رد انلاوم زا هک ی راعشا نیا اب! دشاب دهاوخی م هچ یزبت رگید
،هتشادنی نیملسم هفیلذ ار و و دنرگنی م مارتحا هدید هب و هب تبسن تنسل ها عیمج هک دیزب هرابرد
دیوگ هک اجنأ رد ؛ دهندهی مذ دوخ هب ار و حیضفت و حیبققت تئرج

بش هب ات ردنا میکاطنا باب *** بلحل ها همه اروشاع زور
میقم دراد ن اندان آنآ متام *** میظع ی عمج ن ز و درم دیا درگ
لابرک یار ب اروشاع معیش *** عاگر ردنا دنک هحون بش هب ات
ندان آنآ دید رمشو دیزب زک *** ناهتما و اهملظ آنآ دنر مشب
تشد و ار حصه مده درگی مهر پ *** تشو و لیور رد دوری م ناشاهم رعذ
دینش ناغفان آنآ و اروشاع زور *** دیسر م زای رعاشی بیبرگ کی
درک یاهیهن آنآ یوج و تسج دصق *** درک یار وسن آنآ و تشاندگب ار رهش
دائف متام نیا هک رب مغنیا تسیج *** داقتفا ردنا دشیم ناسر پ سر پ
درخ راک دشابن عمج نینچنیا *** درمب هک دشاب تفز سبئر نیا
دیا هدل ها امشن م مپیرغ هک *** دیهد محرشو و باقلا و ومان
و افاطلا ز مپیرم میوگب ات *** و فاصوا و هشیب و مان تسیج
مرب ی گنلا و گرب اجنیز ات *** مرعاش درم هک مزاس مپیرم
ی اهناخ و دعه معیش ی اهن و ت *** ی اهن اوید ی ه هک ش تفگی کی آن
تسهب ی نرقزا هک ی ناچ متام *** تسه هک ی نادی مذ اروشاع زور
راوشوگ قشع شوگ قشع ردق *** راوخ هصغنیا دوب ی کن مؤم شیب
حون ن افوط دصز دشاب رتهر هس *** حورکاپن آنآ متام مؤم شیب
دیسر اجنیا رید هچ مغنیا تسدب ی ک *** دیزب رود و ک کیل ی رآ تفگ
دینش ار تیاکدن آنآ ارک شوگ *** دیدب ار تراسخن آنآ اروک مشچ
از عزا تیدیرد هماج نونک هک *** امشن نونکا ات دیتس دوب هتفخ
نارگ باوخنیا تسیگرم دب کناز *** ناگتفخ ی ا دینک دوخ رب از عس پ
تسد مپیاخنوچ ،میرد نوچ هماج *** تسج ی نادنز ز ی ناطلس حور
دنب دنتسکشب وچ دش ی داش تقو *** دناهدوب نید و رسخن اشیا کنوچ

1. ییاهد خیش زالقد هب ، 200 ص ، 4 ج ، تانجلا تاضور .

ادخ قحده بنیما لیئربج *** دزیر ورفرپو ل ابدنزرگ
 یلوا یداهو و تساماما وک *** دنراد و اهدور هلمجنانمؤم
 یوأملا متجهدتدنرب ات *** شاپی مناجه بشربنقه دندب
 1 «انلاوم زیندرک ادفن اج *** دشن اجزا هدن بزیربت سمش

دیامرفی م هلاسلا هیلع نینمؤملاریماد حدم رد سمشن اوید رد انلاوم نینچمه

تفگ مهاوخ یلع دانس دق حور نوچ *** تفگ مهاوخ یلع تیلو ز میاد

2 تفگ مهاوخ یلع جنیس م غ و مهلک *** تسنم ناجر بهکی مغ دوشد حور ات

رشد ی نئا همنئا مانرکز هب دوشی مامت یلع انلاوم الله فیدر ابهکی لزرغ رد نینچمه انلاوم

3. تسامتخادرپ اهنا حدم و هلاسلا مهیلع

1. 549 ص، دترجم حور.

2. 299 تایعابر، سمشن اوید .

3. ۳۲۲۹ فرامش لزرغ، تایلزغ، سمشن اوید .

یلع انلاوم، الله ناقشع مشچ روزی ا *** یلع انلاوم، الله ناهج ناهاشد ماشی ا
 یلع انلاوم، الله وتی و دنده هم و دیشروخ *** وت مانخر فر روزی ا وت مانن تفگ تسامد
 یلع انلاوم، الله یلکین ملاغ تهام *** رمک هتسب یگنبد رد یرواخ قرشم دیشروخ
 یلع انلاوم، الله یمنیش نامع یبایرد *** وتی وکن ادکاخزا اهرذ دشاپ دیشروخ
 یلع انلاوم، الله روبز تدناوخی م دواد *** روط هوکر رد دب هتسشنبت م غ رد نارمعی سوم
 یلع انلاوم، الله تسامهر رد تقشع یوکر رد *** تسامیرم روپهکی سیع تساملاع روزه که مدأ
 یلع انلاوم، الله درکرارقالد هباریز *** راگدرک هدموند تردق موم وچن هار دواد
 یلع انلاوم، الله اند برقر رد تفگی م *** اجد رددب هک دمحا ایینا مشچ روزن ا
 یلع انلاوم، الله یرب نید زا دندش هسر ه *** یلع اضغبلد هب دراد بستحم و خیشد و یضاق
 یلع انلاوم، الله یلماکی ادتقم وت *** یلهاجنید رد تسدرکی لهاجی ادتقم رگ
 یلع انلاوم، الله لایرک نیسد مناوخ *** امس مجدن سبش دعبی ضترم یلع هاشد
 یلع انلاوم، الله اوگ قداصد و رقاب مه *** دابعلا نیز یلع مناد ابعلا مدأ ن ا
 یلع انلاوم، الله اضرا لای سوم یلع دیوگ *** امنهر و ماما دشاب نیمتفه مظاک ی سوم
 یلع انلاوم، الله وگب یزار یرگسع اب *** ناوخ ی دبعه و ارهم رد یقد و ی ا یقتی یوسد
 یلع انلاوم، الله نیمز ریز دور چراخ *** نیمک دیاشگب مصخر رینرخا راوسد یدهم
 یلع انلاوم، الله دوشد رادیب نوچ ماشن ا *** دوشد ادیبان و زیچان ناهج رد چراوخ مخته
 یلع انلاوم، الله نهد رد رسنیا دنراد *** نز و درم مدأ دلوا، نمرها و یرپو وید
 یلع انلاوم، الله ندلنمر رسد مظهر ه *** نخسنیا ی موری لایوم نک راهظا نک رارقا
 یلع انلاوم، الله امن انلاوم هبارخر *** افجو روجن کم امرب ایی یزیربت سمش ا
 (ققم)